

Krizleri Fırsata eviren

BAŞARI ÖYKÜLERİ

Derleyen

Adem ÖZBAY

Tüm yayın hakları Genç Gelişim dergisine aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım ve iktibas yapılabilir. Çoğaltılamaz, basılamaz, senaryolaştırılmaz ve farklı biçimlerde hazırlanıp satışa sunulamaz. Elektronik ortamlarda yayınlanamaz.

Genç Gelişim dergisinin ücretsiz ekidir.

Krizleri Fırsata Çeviren

BAŞARI ÖYKÜLERİ

Adem Özbay

Yayın Yönetmeni : Bilal Özbay

Editör : Zeynep Özkan

Kapak Tasarım : Gökhan Koç

İç Tasarım : Yeliz Yıldız

Baskı-Cilt : Aykut Basım Yayın
0212 428 54 26

Genel Yapım : Endüljans İçerik Hizmetleri

1. Baskı : Ocak 2009 İstanbul

ISSN : 1305 - 4139

GENÇ GELİŞİM

Kişisel Gelişim ve Yaşama Sanatı Dergisi

Merkez Mah. Karaoğlanoğlu Cad.

Konut Sok. No:9 Mahmutbey - İstanbul

Tel: 0212 445 00 45 pbx Fax: 0212 445 00 90

www.gencgelisim.com - bilgi@gencgelisim.com

İÇİNDEKİLER

DAHA HIZLI KOŞMAK	5	RESSAM.....	27
SERÇENİN AZMI	5	SUYU TAŞIRMAYAN GÜL YAPRAĞI.....	29
KOMŞUM SİFTAH ETMEDİ	5	HADEME	29
DEVEMİ GERİ ALAYIM.....	6	KARAR VERMEK	30
HERKES AYAKTA ALKIŞLADI	6	GERÇEKTEN HİSSETMEK.....	31
SEN GELME NAMIN GELSİN.....	7	MEVSİMİNDE GÖRMEK.....	32
MUTLU YAŞAMAK.....	7	GERÇEK MUTLULUĞUN GİZEMİ	33
KERTENKELEYİ DOYURAN DOSTLUK	8	BALTAYI BİLEMEK	36
BÜLBÜL İLE BAĞCI	9	İŞE DOSTÇA BAŞLAYINIZ.....	37
ÜÇ ÖĞÜT	11	İYİMSERLİĞİN GÜCÜ	37
HEMEN KARAR VERMEYİN.....	12	KABAK GİBİ Mİ KAVAK GİBİ Mİ?	38
SORUMLULUK BENİM, KARAR VERME HERKESİN	14	KELEBEĞİN UÇUŞU	39
ALIŞKANLIKLAR.....	14	KÖPRÜ.....	40
SEVİNCİN KENDİSİ.....	15	ZARAR GÖZÜKEN BAZEN FAYDADIR	42
AYAKKABININ TEKİ.....	16	BAŞKASININ KURABİYESİ	43
BİLGELİĞİN İLK ADIMI.....	16	HER ZAMAN KABA KUVVETE GEREK YOKTUR!.....	44
OLAYLARI TAM GÖRMEK	17	HAYATI KEŞFETTİREN MUZLAR.....	45
ÇİZGİYİ UZATMAK	19	DÜŞMANA KARŞI OKUL YAPMAK.....	46
TAMİR OLMAYAN DELİKLER... 20		ÖĞRETMENE ÖZEL TRAFİK CEZASI.....	47
OLTAYA YEM TAKMADIM.....	20	HAYATIN TATLARINI ALMAK... 47	
SEVGİYİ ANLAYABİLEN ZAMAN	21	PENCERE VE AYNA FARKI.....	49
DÜNYANIN EN KISA ANAYASASI.....	23	SORUNU ÇÖZMENİN FARKLI YÖNTEMİ.....	50
EN TEHLİKELİ ZEHİR	24	KÖŞEDE BEKLEYEN ASKER	51
VAKTİNDEN ÖNCE BÜYÜMEK . 25			
EŞEĞİN GÖLGESİ KİME KALIR?.. 25			
GERÇEK BASİTTİR.....	26		

İLÂHÎ YARDIMIN SIRRI	53	TOKMAKSIZ KAPI.....	85
CESUR OL ÖZELLİKLE HATA YAPARKEN!	54	BAŞARIYI GÖRMEK.....	86
NEYLESİN MAHMUT?	55	KÜÇÜK CIVATA	86
EN ÖNEMLİ İŞ NEDİR?	56	HEDEFE GİDERKEN YÜRÜMEK... 87	
BAŞKASINI RENCİDE ETMEMEK	61	ASLAN GİBİ OLMAK	87
KİM BİLİYOR Kİ?	61	ASLANA YEM OLMAMAK	88
GÜNÜN BİRİNDE	64	HAYATIN GİZEMİ.....	89
GERÇEK DEĞERİ KEŞFETMEK... 65		DOSTU İHMAL ETMEK.....	90
İMKANSIZI GERÇEKLEŞTİRMEK... 65		SEVGİNİN İŞBİRLİĞİ.....	90
SİHİRLİ HARDAL TOHUMU	67	İNANÇ VE ÇALIŞMAK	91
DERS VEREN AĞAÇ	69	HALKIN AĞZINI KAPATMAK.... 91	
GELECEĞİNİ BİLİYORDUM	69	BAHÇENİN SIRRI	92
DERTLERE DERMAN OLAN SEVGİ.....	70	PÜF NOKTASINI ÖĞRENMEK ... 92	
YAŞAMAYA İHTİYAÇ DUYMAK.....	71	BERNARD KİM?	93
BABAM DEĞİLDİ.....	72	İŞLERİMİZ YANKIMIZDIR	94
HAVUZA İTİLMEK	73		
BİR GÜNÜ DEĞİL BİR HAYATI.. 74			
UMUDUNUZ YOLDAŞINIZ OLSUN!	74		
İSRAF BİLMİYEN KIZ	75		
DENİZ YILDIZI.....	76		
DİLSİZ ÇORAPÇI	76		
ELİNDEKİYLE YETİNMEK	77		
İNANÇ VE AZİM.....	79		
EN GÜZEL BİRİNCİLİK	79		
BAŞKALARININ RAHATI İÇİN... 81			
KÜÇÜK BİR TEBESSÜM	82		
HAYATIN SIKINTILARI.....	82		
SOL KOL.....	84		

DAHA HIZLI KOŞMAK

Afrika'da her sabah bir aslan uyanır, en yavaş ceylandan daha hızlı koşması gerektiğini, yoksa yok olacağını bilir.

Afrika'da her sabah bir ceylan uyanır, en hızlı aslandan daha hızlı koşması gerektiğini yoksa yok olacağını bilir.

Aslan ya da ceylan olmanızın önemi yok. Yeter ki her sabah kalktığınızda daha hızlı koşmanız gerektiğini bilin.

b

SERÇENİN AZMI

Oldukça serin bir sonbahar günü, bir çiftçi, tarlasında yerde sırtüstü yatmakta olan bir serçe görmüş. Tarlasını sürmeyi bırakmış, eğilip tüylü, narin yaratığa bakmış ve sormuş:

- Neden böyle sırtüstü yatıyorsun?" Serçe çiftçiye:
- Bugün gökyüzünün yere düşeceğini işittim, demiş.

Yaşlı çiftçi gülmüş:

- Sanırım minik bacaklarınla gökyüzünü tutmaya çalışıyorsun öyle değil mi?
- Herkes sadece elinden geleni yapar, demiş.

b

KOMŞUM SİFTAH ETMEDİ

Fatih, fetih öncesinde sık sık yaptığı üzere bir sabah yine kılık değiştirip esnafı teftişe çıkar. Dükkanı yeni açmış, temizliğiyle uğraşan satıcıya selam verip birkaç sipariş verir. Dükkan sahibi istediklerinin yarısını fazlasıyla tarttıktan sonra kalanlarını yandaki komşusundan almasını ister. Fatih aynı malların onda da olduğunu, neden komşu dükkandan alması gerektiğini sorunca satıcı 'komşu dükkanın henüz siftah yapmadığını' söyler.

b

DEVEMİ GERİ ALAYIM

Ölmek üzere olan yaşlı bir baba, yatağının başına üç oğlunu çağırarak onlara vasiyette bulunur: "Oğullarım, ben ölünce birbirinize düşmemeniz için, size sahibi olduğum; 17 deveyi paylaş-tırmak istiyorum. Miras olarak develerin yarısını büyük oğluma, üçte birini ortancaya, dokuzda birini ise küçük oğluma bırakıyorum."

Babalarının ölümünden sonra, mirası babalarının vasiyeti uyarınca paylaşmak üzere kardeşler bir araya gelirler. Fakat bir türlü işin içinden çıkamazlar. Mirası babalarının istediği gibi pay edemezler. Çünkü 17 sayısı ne 2'ye, ne 3'e, ne de 9'a bölünebilir.

"Bu işin üstesinden ancak bizim bilgi gelebilir." diye düşünüp ona gidip danışır.

6

Bilge; "Benim bir devem var, onu da alıp, yeniden hesap yapın" der. Bu cömertliğe çok şaşırان oğullar, 18 deveyi pay etmeye girişirler. Önce 2'ye bölerler, büyük oğul 9 develik payını alır. Sonra 3'e bölerler, çıkan 6 deveyi de ortanca oğul alır. Daha sonra 9'a böldüklerinde 2 deveyi de küçük oğul alır. Ama bütün develeri paylaştıktan sonra ortada fazladan bir deve kalır yine...

Oğullar bu duruma da bir çözüm getirmesi için yeniden bilgeye başvururlar. Bilge güler ve:

"İyi öyleyse" der. "Sorununuz çözümlendiğine göre ben de devemi geri alabilirim artık."

b

HERKES AYAKTA ALKIŞLADI

Mozart, bulunduğu yerden uzakta bir konser verecekti. Tüm hazırlıklar tamamlanmıştı ve konser başlamak üzereydi. Mozart konser salonuna girdiğinde salonda sadece on kişi vardı.

Salondakiler konserin iptal edilip edilmeyeceğini birbirlerine soruyorlardı. Mozart piyanosunun başına geçti ve tuşlara dokunmaya başladı. Mozart salonda kaç kişi olduğunu değil, yalnızca vereceği konseri düşünüyordu. Düşüncesi yalnızca piyano çalma üzerinde yoğunlaşmıştı. Bu yüzden iç durumu ve vücut etkinliği mükemmeldi. Tüm vücudu müziğin ahengi ile yoğrulmuştu. O sanatın üstün gücüne inanıyordu. Kendini ve onu dinlemeye gelen insanları adeta tedavi ediyordu. O sırada Mozart'a salonda kaç kişi olduğunu sorsalar, her halde söyleyemezdi.

Konserini bitirdiğinde salondaki on kişinin alkışı bütün salonu dolduruyordu. Mozart ve onu dinleyenler müstesna bir gün yaşamışlardı. Mozart, akşam eşine yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Burada harika bir konser verdim ve herkes ayakta alkışladı."

b

SEN GELME NAMIN GELSİN

Dağların namlı eşkıyası Köroğlu günün birinde, bir dağ başında koyunlarını otlatan bir çobana rast gelir. Günlerdir aç olduğunu ve bir kuzuyu kendisine getirmesini ister. Çoban karşı çıkınca aralarında tartışma başlar, daha sonra da bu tartışma kavgaya dönüşür. Çoban Köroğlu'nu tuttuğu gibi yere serince Köroğlu: "Sen benim kim olduğumu biliyor musun? Ben Köroğlu'yum. Ne yapıyorsun?" der. Çoban biraz mahcup edayla Köroğlu'nu hürmetle yerden kaldırırken: "Canım Köroğlu, sen git namın gelsin..." der.

b

MUTLU YAŞAMAK

Bir sahil kasabasına yolu düşen Amerikalı iş adamı, kayığının içinde birkaç ton balığı bulunan balıkçıya 'balıkları ne kadar sürede yakaladığını' sorar: "Fazla sürmedi, senyör." Amerikalı hayretle sorar: "Öyleyse neden daha çok balık tutmadın?" "Bu bugünlük bana ve aileme kafi, senyör."

İş adamı bu durumu son derece verimsiz bulur. "Ben Harvard mezunuyum, sana yardımım dokunabilir." der. "Her şeyden önce daha fazla balık tutmalısın." Balıkçı hayretle sorar: "Niçin senyör?" "Artan balıkları satar, daha çok kazanırsın. Sonra daha büyük bir tekne alırsın, daha çok balık tutarsın. Sonra başka tekneler alır, filo kurarsın. Sonra balıkları işlemek için kendi konserve tesisleri kurarsın. Bu arada Los Angeles veya New York gibi büyük bir kente taşınmış olursun." "Sonra senyör." "Büyüyünce halka açılır, hisse senetlerini satarsın. Zengin olursun milyonlarca doların olur." "Milyonlar mı dediniz, senyör? Peki, sonra." "Bu kadar paran olduktan sonra çalışmana gerek kalmaz. Emekliye ayrılır, bir sahil kasabasında kafanı dinlersin. Sabahları geç saatlere kadar uyursun. Biraz balık tutar, çocuklarla oynar, öğlen eşinle şekerleme yapar, akşam bir şeyler içip amigolarınla gitar çalarsın. Hayatını mutlu bir şekilde sürdürürsün!" Balıkçı kendini tutamaz, güler: "Senyör zaten ben de burada böyle yapıyorum."

b

KERTENKELEYİ DOYURAN DOSTLUK

Salonu genişletmek için, çiftlik evindeki bir duvarı yıkmak isteyen yaşlı çiftçi çekiçle işe başlar. Birkaç tuğla parçasını yerinden koparıktan sonra gözleri, hareket eden bir nesneye takılır. Etrafını temizledikten sonra bunun bir kertenkele olduğunu anlar. Fakat kertenkele kaçamaz. Çünkü ayağından bir çiviyle tuğlaya çakılmıştır.

Dikkatlice bakınca tablo asmak için çakılmış bir çivinin kertenkeleyi duvara hapsedtiğini görür. İşin inanılmaz tarafı bu çivi en az 3-4 yıl önce oraya çakılmıştır. Nasıl olur da bir kertenkele o kadar süre tuğlanın içinde hareket etmeden beslenebilir ve yaşayabilir? Cevabı, bir süre bekledikten sonra görür yaşlı adam.

Bir başka kertenkele ürkek tavırlarla, tuğlanın içinden ağzında kırıntılarla çıkagelir.

b

BÜLBÜL İLE BAĞCI

Gül bahçesi... Kırmızı, pembe, sarı güller... Çevreyi gül kokusuna boğan, rengarenk güllerin yetiştiricisi ihtiyar bir bağcıydı. Geçimini sağlamak bir yana, bir gülün açmasıyla sanki bayram ederdi. Bahçede değil de sanki kalbinde büyütüyordu tomurcukları.

Gül mevsiminde bağcı kendisini kaybederdi adeta.

Bu yıl yeni bir gülün aşısını yapmıştı. Açılmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Onu veren bahçıvan, "Bu gül, güllerin sultanıdır. Rengi, kokusu çok farklıdır. Diğer güllere benzemez." demişti.

Bağcı, gülü özenle büyütüyordu. Daldaki tomurcukları gözü gibi koruyordu.

Sonunda tomurcuklar goncaya dönüştü. Gonca patladı ve bahçeyi güzelliğe boğan bir gül çıkıverdi ortaya. Bağcının içi içine sığmıyordu sevinçten.

O günü akşama dek bağda geçirdi.

Gece uzadı da uzadı. Bağcının gözüne bir türlü uyku girmedi. Sabahı zor etti. Şafaktan sonra, günün ilk ışıklarıyla birlikte bağa gitti. Baktı ki ne görsün!

Bir bülbül, güle konmuş, hoyratça yapraklarını yoluyor.

Bağcı dehşet içinde olup biteni seyretti bir süre. Bülbülü yakalamak için çok uğraştı. Fakat kaçırıldı.

Ertesi gün, bülbül yine aynı güle konmuş, kalan yapraklarını yolmuştu. Bağcı bu kez de bülbülü kaçırıldı.

Artık kararını vermişti. Bir tuzak kuracaktı bülbüle.

Ustaca hazırladı tuzağı.

Bülbül geldi yine ağaca konmak için, bir güzel tuzağa düştü, bağcı alıp götürdü, kafese hapsetti.

Bağcı ertesı gün bülbülü kafeste bırakarak bağına gitti. Akşam dönüp geldiğinde bülbül ağlıyordu.

- Ben sana ne yaptım da beni buraya hapsediyorsun?

Sesimi beğendiysen kafese koymana gerek yok, ben, zaten senin bahçenin bülbülüydüm...

Bağcı kızgın kızgın:

- Sen benim en güzel gülümü yoldun.

- Nasıl olsa, birkaç gün sonra kendisi solacaktı, yaprağını dökecekti, dedi bülbül.

Bağcı baktı, doğru söylüyor bülbül... Kızgınlığı geçti, acıyarak serbest bıraktı onu.

Bülbül, pencereye kondu. Uçmadan önce:

- Beni özgür bıraktın... Çok teşekkür ederim. Ben de buna karşılık sana bir sır söyleyeceğim. Bağının kuzey ucunda, o büyük dut ağacının yanında bir hazine gizli, dedi.

Sonra kanatlanarak gözden kayboldu.

Bağcı, başlangıçta inanmadı kuşun söylediğine. Sonra, içine bir kuşkudur düştü, "belki doğrudur" diyerek kazdı bülbülün sözünü ettiği yeri. Kazdı ki ne görsün... Büyük bir küp, içi dolu altın.

Ertesi gün bülbül yine bağdaydı.

Bağcı, bülbüle:

- Bir şeyi çok merak ediyorum.

- Neyi?

- Sen, hazinenin yerini bildin de, tuzağı nasıl fark edemedin?

- Kurduğun tuzak, kaza ve kaderin önüne sürdüğü bir araçtı.

Bu gibi durumlarda hikmet gözü kapanır, görmez olur... Ne kadar gözü açık olsa da farkına varamaz...

ÜÇ ÖGÜT

Adamın birisi hile ile tuzağına bir kuş düşürdü. Kuş ona dedi ki:

- Ey ulu hoca! Sen şimdiye kadar birçok deve kurban ettin, birçok öküz, koyun yedin! Dünyada onlarla doymadın da, benimle mi doycaksın? Eğer bırakırsan beni, sana öyle üç öğüt veririm ki, aklın şaşar! Birincisini elinde iken, ikincisini samanla karışık balçıktan yapılma şu damın üzerinde, üçüncüsünü de ağacın dalına konduğumda veririm. Bu üç öğütle bahtın iyileşir, rahat edersin. Ne dersin? Bak ilkini söylüyorum: "Olmayacak söze; kim söylerse söylesin, inanma!"

Adamın aklı yattı kuşun bilgeliğine, gevşetiverdi parmaklarını, pırrr diye uçtu, azat oldu, duvarın üzerine konup dedi ki:

- Geçmiş, gitmiş şeye gam yeme... Fırsatı kaçırdın diye dövünme! Bak beni bıraktın ama şu küçücük bedenimde on dirhem ağırlığında, değerine paha biçilemeyecek bir inci var idi. Sana da, oğullarına da yeterdi de artardı bile! O inci senin hakkındı! Fakat kısmetin değilmiş kaçırdın... Dünyada bir eşi bulunmayacak kadar kıymetli ve emsalsiz idi...

Adam, gebe kadın doğururken nasıl feryat eder, bağırırsa öyle bağırmaya, dövünmeye başladı.

Kuş dedi ki:

- Sana geçmiş, gitmiş şeye üzülme, gam yeme diye nasihat etmedim mi? Madem ki, geçip gitti... Neden üzülürsün? Sen; ya benim öğüdümü anlamadın yahut da sağırsın! Aslanım, ben kendim üç dirhem gelmem zaten, içimde on dirhemlik inci nasıl bulunabilir?

Adam bu söz üzerine kendine geldi:

- Haydi, o üçüncü güzel öğüdü de ver bakalım!

Kuş dedi ki:

- Allah için, o ikisini iyi tuttun, üçüncüsünü sana bedava söyleyeceğim!

"Uykuya dalmış, bilgisiz kişiye öğüt vermek, çorak yere tohum saçmaktır.

Aptallık ve bilgisizlik yırtığı yama kabul etmez!"

b

HEMEN KARAR VERMEYİN

Köyde yaşlı bir adam varmış. Çok fakir. Ama kral bile onu kıskanmış... Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki; kral at için ihtiyara nerdeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış..

"Bu at, bir at değil benim için, bir dost... İnsan dostunu satar mı" dermiş hep..

12

Bir sabah kalkmışlar ki, at yok. Köylü ihtiyarın başına toplanmış. "Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler.

İhtiyar "Karar vermek için acele etmeyin" demiş. Sadece 'At kayıp' deyin. Çünkü gerçek bu. Ondak ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı, bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez." Köylüler ihtiyar bunağa kahkahalarla gülmüşler. Ama aradan 15 gün geçmeden, at bir gece ansızın dönmüş. Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine. Dönerken de, vadideki 12 vahşi atı peşine takıp getirmiş. Köylüler, ihtiyar adamın etrafına toplanıp özür dilemişler. "Babalık" demişler. "Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil adeta bir devlet kuşu oldu senin için. Şimdi bir at sürün var.."

"Karar vermek için gene acele ediyorsunuz" demiş ihtiyar. Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç. Birinci cümlenin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?.."

Köylüler bu defa ihtiyarla dalga geçmemişler açıktan ama, içlerinden "Bu herif sahiden gerçek" diye geçirmişler. Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu atan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul şimdi uzun zaman yatakta kalacakmış. Köylüler gene gelmişler ihtiyara: "Bir kez daha haklı çıktın" demişler. "Bu atlar yüzünden tek oğlun bacağı uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın" demişler. İhtiyar: "Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz" diye cevap vermiş. "O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağı kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez."

13

Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral son bir ümitle eli silah tutan bütün gençleri askere çağır-mış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına imkan yokmuş, giden gençlerin ya öleceğini ya esir düşüp köle diye satılacağını herkes biliyormuş. Köylüler, gene ihtiyara gelmişler. "Gene haklı olduğun kanıtlandı" demişler. "Oğlunun bacağı kırık, ama hiç değilse yanında. Oysa bizinkiler belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer." "Siz erken karar vermeye devam edin" demiş, ihtiyar. Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde. Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor."

b

SORUMLULUK BENİM, KARAR VERME HERKESİN

Vietnam Savaşı'nın en şiddetli günlerinde bir gazeteci, askerlerle röportaj yapmak için ormanın derinliklerine girdi. Savaş koşullarının çetinliği karşısında dehşete kapılan gazeteci, Amerikalı genç piyade yüzbaşısına sordu:

"Bu kargaşalık içinde komutayı nasıl sağlıyorsunuz?"

Genç yüzbaşı şöyle cevap verdi:

"Bu askerler ormana daldıklarında ne yapacaklarını bilmiyorsa onlara bunu söylemeyecek kadar uzakta olurum. Benim görevim bunu onlara önceden öğretmektir. Ondan sonra ne yapacakları, karşılaştıkları duruma göre verecekleri kendi kararlarına bağlıdır. Sorumluluk daima bendedir ama karar yetkisi cephedeki herkesindir."

b

ALİŞKANLIKLAR

Thomas Cook bir araştırma gezisi sırasında Atlas Okyanusu'nun ıssız bir yerinde milyonlarca kuşun havada çılgınlarla, daireler çizerek uçtuğunu görür. Kulakları sağır edecek kadar yüksek sesle çılgınlık atan kuşlardan yorulanlar, okyanusun dev dalgaları arasında kendilerini atarak intihar etmektedir.

Bu olayı yıllar boyunca birçok balıkçı görür, birçok bilim adamı araştırır. Kuş bilimcileri yaptıkları araştırmalarda göçmen kuşların farklı yönlerden gelerek okyanusta bir noktada birleştiklerini keşfederler; ancak intihar etmelerinin nedenini bir türlü çözemezler.

Yıllar süren araştırmalar sonucunda, bu trajik olayın yaşandığı yerde bir ada olduğunu; kuşların göç yolu üzerinde bulunan bu adanın bir deprem sonucunda okyanusa gömüldüğünü bulurlar.

İnsanların yokluğunu bile fark etmedikleri ada, kuşlar için göç yollarının vazgeçilmez bir durağıdır ve kim bilir belki de binlerce yıldır alışkanlıkla bilmektedirler adanın yerini. Binlerce kilometrelik yolculuktan sonra çılgık çılgıca aradıkları adayı bulamayınca, yorgunluktan bitkin bedenlerini okyanusun sularına bırakmaktadırlar.

b

SEVİNCİN KENDİSİ

Bir zamanlar, bilgeliğiyle meşhur olan ve bildiklerini öğrencilerine de aktaran bir öğretmen vardı. Bu alim, aynı zamanda bir tacirdi ve adamları vasıtasıyla uzak diyarlara ticaret yapardı.

Bir gün talebelerine ders verirken, bir adam yanına gelip kötü bir haber verdi:

"Haber aldık ki, senin mallarını taşıyan gemi batmış! Hiçbir mal kurtulamamış."

Bilge bir an dersi kesti. Etrafındaki talebeler onun dudaklarında küçük bir gülümsemenin belirdiğini fark ettiler. Sonra, hiçbir şey olmamış gibi dersine kaldığı yerden devam etti.

Bir hafta kadar sonra, bilge yine talebeleriyle birlikte dersteiken, aynı adam bu defa "müjde" dedi:

"Gözün aydın! O gemi senin mallarını taşıyan gemi değilmiş. Senin malların sapaşağlam limana ulaştı."

Bilge yine bir-iki saniye durdu, talebeleri onun yüzünde yine küçücük bir gülümsemenin parladığını fark ettiler. Önceki gibi, yine hiçbir şey söylemeden dersine devam etti.

Öğrencileri birbirine zıt iki durumda da aynı tepkiyi veren hocalarına dayanamayıp şu soruyu sordular:

"Geminizin battığı haberinde de, batmayıp limana ulaştığı haberinde de gülümsediniz, neden?"

Bilgenin cevabı şöyle oldu:

"Geminin battığı, mallarımın denize döküldüğü haberini aldığım da, kalbimi yokladım. Gelip geçici olan ve mezarın ötesinde bana arkadaşlık etmeyecek dünya malını kaybetmekten dolayı içten içe üzülüyor muyum diye kendime baktım. Kalbimde küçük de olsa bir üzüntü görmeyince sevindim ve şükrettim.

Geminin aslında batmadığı ve sağ salim geri döndüğü haberi karşısında, bu defa, dünya malını kazanmaktan dolayı seviniyor muyum diye kalbime baktım. O malı geri kazanmaktan dolayı sevinç ve mutluluk görmediğim için yine sevindim ve şükrettim."

b

AYAKKABININ TEKİ

Bir bilge bir gün tam trene biniyordu ki, ayakkabılardan birisi ayağından çıktı ve yere düştü. Aşağı inip onu alması imkansızdı, çünkü tren çoktan harekete geçmişti. Yanındaki arkadaşları ne yapacağını merakla bekliyorlardı. O gayet sakin bir biçimde, diğer ayağındaki ayakkabıyı da çıkardı ve az önce düşürdüğü ayakkabıya yakın bir yere fırlattı.

Talebelerinden birisi dayanamayıp sordu:

"Neden böyle yaptınız?"

Gülümseyen bilgenin cevabı gayet basit ama hakikat yüklüydü.:

"Demiryolunun üzerindeki ayakkabı tekini fakir birisi bulursa, diğer tekini de bulup giyebilsin diye."

b

BİLGELİĞİN İLK ADIMI

Bir zamanlar, bir delikanlı bir bilgeye talebe olmak istedi.

"Bana talebe olmak zordur, korkarım sen bunu başaramazsın" dedi bilge.

Ama genç kararlıydı. Kendisinden ne isterse yapmaya hazır olduğunu söyledi. Bilge de ona manevi yoldaki ilk vazifesini verdi:

"Bir yıl boyunca kim seni kızdırmaya çalışsa ona bir lira vereceksin."

Genç denileni yaptı ve tam bir yıl boyunca kendisini öfkelen-dirmeye çalışan insanlara para verdi. Bir yılın sonunda genç, bilgeye geldi ve bundan sonraki vazifesine hazır olduğunu bildirdi:

"Önce şehre git ve bana biraz yiyecek al" dedi bilge.

Genç yanından ayrılır ayrılmaz, bilge dilenci kıyafetine bürünüp sadece kendisinin bildiği kısa bir yoldan gençten önce şehre ulaştı. Gencin geçeceği yola oturdu ve onu bekledi. Tam genç yanından geçecekken dilenci ona hakaret etmeye başladı. Başkalarının duyacağı sesle onun ne kadar aptal görüldüğünü söyledi ama gençte hiçbir öfke işareti yoktu. Tam aksine:

"Ne kadar harika!" diye karşılık verdi genç sakin bir şekilde. "Tam bir yıl bana hakaret eden herkese para ödemek zorunda kaldım, şimdi tek kuruş ödemek zorunda değilim."

Bunun üzerine üzerindeki dilenci kıyafetini çıkaran ve yüzünü gösteren bilge gence şöyle dedi:

"Başkalarının ne dediğine aldırmış etmemeyi başaran bir kişi bilgelik yoluna adım atmış demektir. Eminim ki sen bundan böyle hakaretlere aldırmış etmeyeceksin ve doğru bildiğin yoldan asla şaşmayacaksın.

b

OLAYLARI TAM GÖRMEK

"Vaktin birinde padişahın biri bir rüya görmüş. Rüyada denizin dibinde geziniyormuş. Uzakta dev bir karaltı fark etmiş. Karaltı ona seslenmiş; "Yaklaş ve beni gör. Benim mahiyetimi kavarsan saadetin en büyüğüne ulaşacaksın." Padişah tam yaklaşmaya karar vermiş ki o anda uyanmış.

Uyanınca merakla kapılmış. Acaba gerçekten denizin dibinde böyle bir şey var mıydı? Bu nasıl bir rüyaydı ve niçin ona

yaklaşmamıştı? Sonunda dalgıçları toplamaya ve bu işin mahiyetini öğrenmeye karar vermiş. "kim bana deniz dibinde gördüğüm şeyin resmini çizebilirse ona yeryüzünün en büyük ödülünü sunacağım" diye ferman çıkarmış ve bunu tellallar aracılığıyla tüm memlekete duyurmuş. Dünyanın dört bir yanından dalgıçlar gelmiş. Her gelen dalgıç, verileceği bildirilen ödüllere bir an önce kavuşmak arzusuyla suya dalarak deniz dibindeki karaltının neye benzediğini anlamaya çalışmış. Sayısız dalgıç denize dalıp çıkmış.

Kimisi, o bir hortumdur demiş; kimisi, o bir sütundur demiş; kimisi, o bir kamçıya benziyor demiş; kimisi, yayvan bir et parçasıdır demiş; kimisi de, yan yana iki hançerdir demiş. Her dalgıç, kendi gördüğünün doğru olduğuna yemin ediyormuş. Padişah ise söylenenlerden bir türlü tatmin olamıyormuş. Çünkü onun gördüğü karaltı dalgıçların söylediği bütün şekillerinden çok farklıymış. Sabırla, onun tamamını kavrayacak ve onu olduğu gibi tarif edecek bir dalgıcın çıkmasını bekliyormuş. Sayısız dalgıç denizin dibine dalmış, çıkmış. Hiçbirinin söylediği tam olarak diğeri ile örtüşmemiş. Sonunda danışmanlarından biri bu parçaları birleştirmeyi akıl etmiş. Bütün parçalar yerli yerine oturtulunca gövdesi, başı, kuyruğu, hortumu, sütun gibi ayakları ile ortaya bir fil çıkmış. Danışmanı çizilen resmi padişahın önüne koyunca, padişah büyük bir heyecanla "Evet işte benim gördüğüm buydu!" demiş.

Çocuklar:

"Peki, padişah kime ödül vermiş?" diye sorunca Yaşlı bilge, onların gözlerinin içine bakarak, şu cevabı verir:

"Bakın çocuklar, siz de o acemi dalgıçlar gibi tek unsurda kalıyorsunuz. Bunu aşın. Eşyayı önce bir harf olarak algılayın, sonra bütüne ulaşın. Eğer 'A' ya 'A' dersiniz, o kendisinden başka bir şey ifade etmez. Ama onu bir harf olarak görürseniz o hem alfabeyi, hem katibi, hem kendisini göstermiş olur."

Çocuklar bu yanıt üzerine:

"Yani herkese ödül mü verilmiş?" diye sorunca Yaşlı bilge;

"Bundan size ne?" diyerek sözlerine devam etmiş: "Siz eğer ödüllere takılıp kalırsanız bu hikaye size hiçbir şey anlatmaz. Şimdi ben size sorayım: 'Fili sütuna benzeten' yalan mı söylemiş oldu? Yahut 'Fil bir hortumdur' diyen padişahı aldattı mı? Ya onu hançere benzeten? Hayır, herkes kendi algılama kapasitesince onu kavrayabildi ve öyle anlattı. Kimse yanlış bir şey söylemedi. Ama hepsi eksik söyledi. Çoğu doğrular da böyledir. O yüzden size göre olan, ötekine göre değişir. Eğer doğruları üst üste koyabilir ve onlardan bütün meydana getirebilirseniz gerçeğe ulaşmış olursunuz. Ama gerçeği asla tam olarak bilemezsiniz. Mutlak ve sonsuzu ne kadar kavrayabilirsiniz ki?

Tabi böyle olunca sizin doğrularınız size, ötekilerin doğrusu onlar ait kalır ve herkes kendi doğrusunu daha sevimli bulur. Herkes kendi doğrusunda ısrar edince de çatışma başlar. İşin özü budur." der.

b

ÇİZGİYİ UZATMAK

Öğretmen sınıftaki zeki aynı zamanda kıskanç öğrenciye sordu: "Niçin arkadaşlarını çekemiyor, onların yaptıklarını bozup kavga ediyorsun?"

Öğrenci: "Çünkü onların beni geçmelerini istemiyorum, en iyi ben olmalıyım." dedi.

Öğretmen, masasından kalkıp eline bir parça tebeşir aldı ve 25 cm. uzunluğunda bir çizgi çekti, öğrencinin yüzüne bakıp: "Bu çizgiyi nasıl kısaltırsın?" diye sordu.

Öğrenci bir süre bu çizgiyi inceleyip, içinde çizgiyi birçok parçaya bölmekte olan birkaç cevap verdi.

Öğretmen cevapları kabul etmedi ve yere ilkinden daha uzun bir çizgi çekti.

Öğretmen: "Şimdi birincisi nasıl görünüyor" diye sordu.

Öğrenci: "Daha kısa" dedi, başını eğdi.

Öğretmen: "Bilgini ve yeteneklerini arttırarak kendi çizgini uzatman rakibinin çizgisini bölmeye çalışmaktan daha iyidir." dedi.

b

TAMİR OLMAYAN DELİKLER

Kötü huylu bir genç varmış. Bir gün babası ona çivilerle dolu bir torba vermiş. 'Arkadaşlarınla kavga ettiğin zaman her sefer bu tahta perdeye bir çivi çak.' demiş. Genç, ilk gün tahta perdeye otuz çivi çakmış. Sonra ki haftalarda kendi kendini kontrol etmeye çalışmış ve geçen her günde daha az çivi çakmış.

Nihayet bir gün gelmiş ki hiç çivi çakmamış. Babasına gidip söylemiş. Babası onu yeniden tahta perdenin önüne götürmüş.

Gence:

'Bugünden başlayarak tartışmayıp kavga etmediğin her gün için tahta perdeden bir çivi çıkart.' demiş.

Günler geçmiş. Bir gün gelmiş ki her çivi çıkarılmış. Babası ona 'Aferin, iyi davrandın ama bu tahta perdeye dikkatli bak. Artık çok delik var. Artık geçmişteki gibi güzel olmayacak.'

Arkadaşlarla kavga edildiği zaman kötü sözler söylenir. Her kötü kelime bir yara (delik) bırakır. Arkadaşına kendisini affettiğini söyleyebilirsin ama bu delik aynen kalacak. Bir arkadaş ender bir mücevher gibidir. Seni dinler, yüreklendirir, güldürür, sen ihtiyaç duyduğunda yardımcı olur, sana yüreğini açar.

b

OLTAYA YEM TAKMADIM

Baba, oğul göl kenarına gelince, oltayı göle atıp otele döndüler. Bir saat sonra oltaya balık takılıp takılmadığını görmek için göle

gittikleri vakit, dört beş balığın takıldığını gördüler. Çocuk: "Ben, balıkların oltaya takılacaklarını biliyordum," dedi.

Babası sordu: "Nereden biliyordun?"

"Dua ettim de onun için," dedi, çocuk.

Oltayı yeniden hazırladılar ve yemek için otele gittiler. Yemekten sonra göle gittikleri vakit, yine birkaç balığın yakalandığını gördüler. Çocuk: "Böyle olacağını biliyordum," dedi.

Babası sordu: "Nereden biliyordun?"

Çocuk: "Dua ettim de onun için," dedi.

Baba oğul, oltayı tekrar göle attı ve otele geri döndüler. Yatmadan önce, göle gidip oltaya baktıkları vakit, bu defa bir tek balığın bile oltaya takılmadığını gördüler. Çocuk: "Ben oltaya balık gelmeyeceğini biliyordum," dedi.

Babası sordu: "Nereden biliyordun?"

Çocuk: "Dua etmedim de onun için," dedi.

Babasının, niye dua etmediğini sorması üzerine de çocuk, şu cevabı verdi: "Oltaya yem takmadığımı hatırladım da onun için."

b

SEVGİYİ ANLAYABİLEN ZAMAN

Bir zamanlar, bütün duygular bir adada yaşarmış. Mutluluk, Üzüntü, Sabır, Öfke, Korku, Kibir, Bilgelik, Sevgi... Her türlü duygu bu adada olduğu için de, adaya "Duygu Adası" deniliyormuş.

Ada sakini duygular, günün birinde, tespit edemedikleri bir yerden, adanın birkaç gün içinde batacağı yönünde ısrarlı anonslar duymuşlar. İlk anda bunun bir şaka olduğunu düşünmüş bazıları, ama anonslar devam ettikçe, durumun ciddi olduğunu düşünerek, birer ikişer adadan ayrılmaya başlamışlar.

Hemen her duygunun kendine ait bir kayığı yahut gemisi ve yahut yatı olduğundan, adadan ayrılmak nispeten kolay olmuş

onlar için. Ama Sevgi'nin küçücük bir salı bile yokmuş. O yüzden, kendisini alacak biri buluncaya kadar, mecburen adada kalmış.

Duyguların büyük kısmının adadan ayrıldığı günlerden birinde, ada, anonsta söylendiği şekilde, yavaş yavaş batmaya başlamış. Bunun üzerine, Sevgi, yüksekçe bir kayaya çıkıp yardım istemeye başlamış adadan henüz ayrılan diğer duygulardan.

İlk önce, Zenginliği görmüş büyük ve güzel bir yatın içinde. El edip, yüksek sesle bağırmış.

"Zenginlik, beni de alır mısın?"

Yatın her tarafına yığıldığı eşyaları gösteren Zenginlik:

"Hayır, alamam." demiş. "Görüyorsun altın, gümüş, zümrüt derken yat doldu. Senin için yer kalmadı."

Zenginlik'ten vefa görmeyen Sevgi, biraz daha geride, büyücek bir yelkenli görmüş. Dikkatlice baktığında anlamış ki, bu yelkenli Kibir'in:

22 "Kibir, Kibir!.. Benim sandalım bile yok, ada da batıyor, yardım et lütfen!"

"Sana yardım edemem" demiş Kibir. "Biraz dağınık gözüküyorsun; yelkenlimin fiyakasını bozacaksın."

Bu cevap karşısında çok üzülen Sevgi, bir kayığa binip kürek çeker vaziyette, Üzüntü'yü fark etmiş o sırada. Üzüntü, kayaya çok yakın bir yerdeymiş. Sevgi bu kez ondan yardım istemeye karar vermiş:

"Üzüntü, seninle gelebilir miyim?"

"Ah sevgili Sevgi'ciğim!" demiş Üzüntü. "Yalnız gitmeye karar verdiğim için o kadar üzgünüm ki!"

Bu cevap üzerine üzüntüsü daha da artan Sevgi, yüzünü adanın öbür tarafına doğru çevirdiğinde, bir mavnanın üstünde neşeye zıplayıp duran birini görmüş. Mutlulukmuş bu. Sevgi ona da seslenmiş; ama Mutluluk o kadar mutluymuş ki, Sevgi'nin ona seslendiğinin bile farkına varmamış.

Çaresiz biçimde Mutluluğa seslenmeye devam eden Sevgi, ansızın bir ses duymuş yakında:

"Buraya gel Sevgi! Seni ben götüreyim."

Sevgi çok sevinmiş ve koşar adım sahile koşup içinden yaşlıca bir adamın kendisine seslendiği kayığa atlamış. Kayıkla fazlaca bir yerden gitmeden de, adanın büsbütün sulara gömüldüğünü görmüşler.

Sevgi, bu kadar duygu çağırdığı halde onu almazken kendisini kayığına çağırın bu saçı başı ağırımış duyguya teşekkür etmiş defalarca. Ama, Duygu Adası'nda o güne kadar hiç görmediği yaşlıyı adını bile sormayı unuttuğunu, ancak karaya varıp da vedalaşmalarından sonra fark etmiş.

Sonra da, günlerden bir gün geldikleri bu yeni kara parçasında Bilgeliğe rast gelince, ismini bile sormadığı bu kadirşinas yaşlıyı tarif edip ismini sormuş kendisine.

"O, Zaman'dan başkası olamaz." diye cevap vermiş Bilgelik.

"Zaman mı? Peki niye yalnız o bana yardım etti?"

"Çünkü" demiş Bilgelik, "Sevgi'nin gerçek değerini ancak Zaman kavrayabilir."

23

b

DÜNYANIN EN KISA ANAYASASI

Bir zamanlar üç bilge bir araya gelip dünyanın en kısa anayasasını yazmaya koyuldular. İnsanın hareketlerine ve davranışlarına hükmeden kanunu gösterebilen kişi, dünyanın en bilge kişisi seçilecekti.

"Allah suçluları cezalandırır" diye teklif etti bilgelerden birisi. Tek cümleydi; kısa ve özdü.

Fakat diğerleri bunun bir kanun değil bir tehdit olduğunu söyleyerek itiraz ettiler. Birinci bilgenin bu teklifi kabul edilmedi.

"Allah sevgidir" dedi ikinci bilge.

Ama bu teklif de kabul görmedi, çünkü insanın görevlerini tam anlamıyla açıklamıyordu.

Sonra üçüncü bilgi tane tane şu teklifte bulundu:

"Kendinize yapılmasını istemediğiniz şeyi, başkalarına yapmayın."
Ve ilave etti:

"Kanun budur; gerisi sadece yorumu kalmıştır."

Diğer bilgilerde bu teklifi kabul ettiler. Ve o bilge zamanın en bilge kişisi seçildi.

b

EN TEHLİKELİ ZEHİR

Bir zamanlar, yaşlı bir kabile şefi kendisinden sonra kabilenin başına geçecek şef adayının ne kadar bilge olduğunu anlamak istedi. Bu sebeple yaşlı şef, genç şef adayına yemeğe gitti. Birinci yemek, dünyanın en güzel, en lezzetli, ikinci yemek ise en kötü ve tatsız yemeği olmalıydı.

Belirlenen günde, genç şef adayı yaşlı şefin önüne çok iyi pişirilmiş, harika derecede lezzetli bir inek dili koydu. Çeşitli sebzelerle süslenmiş bu yemek gerçekten çok lezzetliydi. Ertesi gün, genç adam yaşlı şefin önüne en kötü ve lezzetsiz yemeğini getirecekti. Ama genç, yaşlı şefin önüne bir önceki günle tıpatıp aynı yemeği koydu; bu yemek de dilden yapılmıştı!

Bunun nedenini soran yaşlı şef, alacağı cevapla yerine geçecek adamın kendisinden daha bilge olduğunu anladı:

"Dünyanın en lezzetli şeyi dildir, çünkü hakikati dile getirip insanların iyiliği bulmasına yardım eder. Doğru sözler başka insanları doğru yola yöneltir ve onları cesaretlendirir. Diller sevgi ve ahenk kelimeleriyle bütün köyümüzü bir arada tutar.

Dil, dünyanın en tatlı şeyi olduğu gibi en kötü şeyi de olabilir. Öfke ve yalan söyleyen diller insanları kırar, onları yanlışla yönlendirir. Dilin söylediği yalanlarla bir toplum parça parça olur. Bütün silahlardan daha korkunç şekilde köyümüzü felakete sürükleyebilir."

b

VAKTİNDEN ÖNCE BÜYÜMEK

Bir zamanlar bir bilge öğrencileriyle birlikte yolculuk yapıyordu. Yakındaki bir köyde çok zeki bir çocuğun yaşadığını öğrenince o köye gittiler. Bilge, çocukla konuşmak için yanına yaklaştı ve şakayla sordu:

"Eşitsizliklerden kurtulmak için bana yardım eder misin?"

"Eşitsizliklerden neden kurtulayım ki?" diye cevap verdi çocuk. "Dağları düzleştirecek olursak, kuşlar sığınacak yer bulamaz. Nehirlerin ve denizlerin bütün çukurlarını ortadan kaldırırsak balıklar ölür. Köyün delisi, reisiyle aynı yetkilere sahip olursa kimse ne yapacağını bilmez. Dünya yeterince büyük bırakalım farklılıklarıyla devam etsin."

Bilgenin öğrencileri bu cevap karşısında hayran kalmışlardı. Köyden ayrıлып yollarına devam ederken birisi şöyle dedi:

"Keşke bütün çocuklar o çocuk gibi akıllı olsa!"

"Hayatım boyunca, yaşlıları gibi oyun oynamak ve sıradan şeyler yapmak yerine dünya üzerine kafa yoran çocuklarla karşılaştım." diye cevap verdi bilge. "Vaktinden önce büyüyen bu çocukların hiçbirisi daha sonraki hayatlarında önemli şeyler yapmadılar. Çünkü çocukluğun masumiyetini ve sağlık işareti olan heyecanını yaşayamadılar."

b

EŞEĞİN GÖLGESİ KİME KALIR?

Eski Yunanistan'ın büyük hatibi Demosten ülkeyi ilgilendiren önemli bir mesele hakkında Atinalılar'a hitap etmeye çalışıyor, fakat halk pek ilgilenmiyordu. Büyük hatip, bunun üzerine konusunu değiştirdi.

"Bir adam, evindeki eşyasını bir diğer köye götürmesi için eşek kiraladı. Sahibi de, eşeği ile birlikte gideceğini söyledi; eşeğin işi bitince, hayvanı geri getirecekti. Öğle üzeri, yemek için mola verildi. Güneş, yakarcasına kızdırıyordu. Eşeği kiralayan, hayvanın gölgesine uzanarak dinlenmek istedi, "sen, sadece eşeği kiraladım, gölgesini değil. Eşeğin gölgesinde ben dinleneceğim."

"Eşeği kiralayan adam ise hayvanı, her şeyi ile kiraladığını söyleyerek, hayvanın gölgesinde dinlenme hakkının da kendisinin olduğunu iddia etti."

Demosten, konuşmasının bu noktasında durdu ve kürsüden ayrılmak için davrandı. Fakat dinleyiciler, hep bir ağızdan, kürsüden ayrılmamasını, eşeğin gölgesinin kimin üzerinde kaldığını söylemesini istediler.

Çağın bu büyük hatibi, o zaman bağırarak dedi ki: "Siz ne aptal insanlarsınız. Sizi çok yakından ilgilendiren hayati bir mesele üzerindeki konuşmayı dinlemek istemiyor, ama eşeğin gölgesiyle ilgileniyorsunuz..."

b

GERÇEK BASİTTİR

Bir gün bilge hırkasını çıkardı ve onunla bir yumurtayı sarıp sarmaladı. Sonra da kasabanın ana meydanına gelip insanların kendi etrafına toplanmalarını istedi. Onlarca, yüzlerce kişi bilgenin çevresini sardı.

"Bugün hepinizin katılabileceği büyük bir yarışma düzenliyorum." diye seslendi bilge. "Kim bu hırkanın içinde ne olduğunu bilirse, onun içindeki yumurtayı ona vereceğim."

İnsanlar birbirleriyle bakiştılar, meraklandılar. Ama kimse bir tahminde bulunmak istemedi. Sonunda kalabalıktan birisi bilgeye şöyle dedi:

"Bunu nereden bilebiliriz, bize vahiy gelmiyor ki."

Bilge ısrarla aynı soruyu sordu:

"Bakın, bu hırkanın içindeki şeyin yumurta sarısı gibi sarı bir göbeği var ve yumurta beyazı gibi şeffaf bir sıvıyla kaplı. Hepsi de, kolayca kırılabilen bir kabukla çevrili. Hadi bilin bakalım bu hırkanın içinde ne var?"

Çevresini saran herkes bilgenin elinde bir yumurta tuttuğunu düşünüyordu, ama cevap o kadar besbelliydi ki, hiç kimse o kadar insanın önünde rezil olmak istemiyordu. Öyle ya, o şey ya bir yumurta değilse, bilgenin derin ilmiyle söylemek istediği başka bir şey ise? Hayır hayır, bilge mutlaka başka bir şeyi ima ediyordu.

Bilge, iki defa daha sordu. Ama aptal durumuna düşmek istemediği için kimse cevap vermedi. Bilge sonunda hırkayı açıp yumurtayı herkese gösterdi ve şöyle dedi:

"Aslında cevabı hepiniz biliyordunuz. Ama kimse cesaret edip de bunu dile getiremedi. Bu haliniz, riske girmeye, kaybetmeyi göze almaya cesaret gösteremeyenlerin haline benziyor. Gerçekte çözümler çok basit. Bu basit çözümleri Allah akıl gözüme gösteriyor. Ama insanlar hep karmaşık açıklamaların peşine düşüyorlar, sonunda ise bu açıklamalardan bir şeyler yapmaya sıra gelmiyor."

b

RESSAM

Bir ülkenin öyle bir padişahı vardı ki; kılı kırk yarar, haklı ile haksız, doğru ile yanlış tam ayırır, adaletinde kimsenin şüphesi kalmaz, verdiği karar gönül rahatlığı ile herkes tarafından kabul görürdü.

Bir gün tebaasında bulunan Çinliler ile Rumlar:

- Biz en iyi ressamız!

- Hayır, en iyi ressam bizleriz! diye aralarında tartışır, lakin bir sonuca varamazlar. Ulu hakem olarak Padişah'a arz ederler

durumlarını. O zamana kadar yaptıklarını bir bir sayar dökerler ve bununla diğerine üstünlük kurmaya yol ararlar.

Padişah:

- Sizi imtihan edeceğim, bakalım hanginiz davasında daha haklı?

Çinliler:

- Padişah'ım; bizlere iki ayrı oda verin, marifetlerimizi bir birimizden habersiz ve gizli olarak icra edelim... Ta ki nihayetinde hakemimiz olarak vereceğin karar ile üstün olan belirlensin...

Rumlar:

- Padişah'ım: Tek oda verin, ama birbirimizi görmeyecek ve seslerimizi duymayacak şekilde örtülerle ayırın ortasından ki, değerlendirme vaktinde ikisini bir arada görüp karar vermek kolay olsun...

Herkes tarafından kabul gören bu fikir uygulandı. Bir oda, Çinlilerle Rumların birbirlerinden habersiz çalışabilecekleri şekilde ortadan ikiye ayrıldı.

Çinliler her sabah türlü türlü boyalar istediler, padişah hazinelerini açtırarak her isteneni verdi.

Rum ressamı ise:

- Pas gidermekten başka ne resim işe yarar, ne de boya... dediler kendi kendilerine.

Kapılarını kapatıp başladılar duvarlarını cilalamaya. Gök gibi tertemiz, saf ve berrak hale getirdiler duvarları. "İki yüz renge boyamaktansa renksizlik daha iyi, renk bulut gibidir, renksizlik ise ay... Bulutta parlaklık ve ışık görürsen bil ki yıldızdan, aydan yahut güneştedir..."

Çinli ressamı işlerini bitirdiler haber verdiler, padişah gelerek yapılanları seyre daldı. Hepsini akıldan, idrakten dışarı, fevkalade güzel şeylerdi. Perdenin kaldırılmasını emretti. Görülenler karşısında gözler adeta yuvalarından fırladı... Hayret nidaları salonu

doldurdu... Çinli ressamın yaptıkları tüm resim ve nakışlar odanın cilalanmış duvarına vurmuş, orada bulunanların tamamı diğer duvarda daha iyi görünüyor, resimlerin akisleri göz alıyordu.

b

SUYU TAŞIRMAYAN GÜL YAPRAĞI

Uzakdoğu'da bir budist tapınağı, bilgeliğin gizlerini aramak için gelenleri kabul ediyordu. Burada geçerli olan incelik; anlatmak istediklerini konuşmadan açıklayabilmektir. Bir gün tapınağın kapısına bir yabancı geldi. Yabancı kapıda öylece durdu ve bekledi.

Burada sezgisel buluşmaya inanılıyordu, o yüzden kapıda herhangi bir tokmak, çan veya zil yoktu. Bir süre sonra kapı açıldı, içerdeki budist, kapıda duran yabancıya baktı. Bir selamlaşmadan sonra söz'süz konuşmaları başladı. Gelen yabancı, tapınağa girmek ve burada kalmak istiyordu.

Budist bir süre kayboldu, sonra elinde ağzına kadar suyla dolu bir kapla döndü ve bu kabı yabancıya uzattı. Bu, yeni bir arayıcıyı kabul edemeyecek kadar doluyuz demektir. Yabancı tapınağın bahçesine döndü, aldığı bir gül yaprağını kabın içindeki suyun üstüne bıraktı.

Gül yaprağı suyun üstünde yüzüyordu ve su taşmamıştı. İçerideki budist saygıyla eğildi ve kapıyı açarak yabancıyı içeriye aldı. Suyu taşımayan bir gül yaprağına her zaman yer vardı.

b

HADEME

Ülkenin en iyi işletme fakültelerinden birisinde okuyordu. Okuldaki ikinci senesiydi ve okulun en başarılı öğrencilerinden birisiydi. Sene sonu sınavlarından birine daha girmişti. Soru

kağıdını alıp soruları hızlıca incelediğinde, onuncu soru karşısında şaşırıp kaldı. Soru kağıdını basan görevlinin işgüzarlığı mıydı yoksa? Veyahut bir dalgınlık eseri mi sorular listesine girmişti?

Aynı şaşkınlığı diğer öğrenciler de yaşıyorlardı. İçlerinden biri, cesaretini toplayıp:

"Hocam," diye seslendi. "Onuncu soruyu soracaktım."

"Evet arkadaşlar" dedi profesör, "o soruyu oraya ben koydum. Ve bundan da puan alacaksınız."

Soru şöyleydi:

"Her gün okulu temizleyen hademe kadının adı nedir?"

Bütün öğrenciler bu kadını her gün, özellikle de sabah ve akşam saatleri koridoru temizlerken görürlerdi. Elli yaşlarında, uzun boylu, siyah saçlı bir kadındı. Ama, öğrencilerin onunla ne işi olabilirdi ki? Adını nereden bileceklerdi? Ne o cevap verebildi onuncu soruya, ne de diğer öğrenciler.

Sonuçta, o sene dersten tam not alan olmadı. Ama, kağıtları verip sınavdan çıkarken profesörün söylediği sözü hiçbiri hayatlarının sonuna kadar unutamayacaktı:

"Hayatınız boyunca insanlarla karşılaşacaksınız. Hepsi birbirinden farklı insanlar. Ama sizin ilginizi ve dikkatinizi hak eden insanlar bunlar. Onları göz ardı etmeden yaşamayı öğrenmeniz gerek."

Delikanlı bu dersi hayatı boyunca unutmadı. Hademenin adını da. Adı Dorothy idi.

b

KARAR VERMEK

"Yaşlı bilge!" demiş çocuk. "Ellerimde tuttuğum kuşun canlı mı, ölü mü olduğunu söyleyebilir misin?" Yaşlı bilge gözünü dikip çocuğa sessizce bakmış ve "Evlat," demiş. "Ellerinde esir kalmış

kuşun canlı olduğunu söylersen, ellerini iyice sıkıştırıp onu öldüreceksin. Ölü olduğunu söylersen ellerini açacaksın ve kuş özgürlüğüne uçacak. Ellerinde, yaşamın ve ölümün gücünü tutuyorsun. Yaşam ile ölüm arasında seçim yapabileceğini bilecek kadar bilgi var sende.

Kuşun veya herhangi bir olayın sonuçlarına benim yanıtlımın belirlemesine izin verirsen, kendi gücünden ve kararlarından yoksun kalırsın. Aynı zamanda, doğru seçimi yapma sorumluluğunu üzerinden atmış, kendi gücün ve bilginin mutluluğunu hissetme ve kullanabilme fırsatını yitirmiş olursun."

"Kendin karar ver ve sonradan da pişman olma!"

b

GERÇEKTEN HİSSETMEK

Günün birinde bir krallığa başka bir düşman krallık tarafından savaş açılmış ve krallığın kalesi ele geçirilip kral aranmaya başlanmış. Ama o esnada bizim kral kendi halkının arasına karışıp kendini gizlenmeyi başarabilmiş. Halktan bir köylüye de kendisini düşmanlardan saklamasını, bunu yapması ve kendisinin kurtulması halinde de kendisine ne isterse verebileceği vaadinde bulunmuş. Bunun üzerine köylü kralını kendi evine kaçırıp yatağının altına saklamış. Bu sırada kralı bulamayan düşman askerleri tüm evleri aramaya karar vermişler. Köylünün evine de bakmışlar tabi ki... Kralın altında bulunduğu yatağı, düşman askerlerinden biri kılıçla yoklamış ama şans eseri kralı fark edemeyecek oradan ayrılmış. Böylelikle kral askerlerin eline düşüp ölmekten kurtulmuş. Yatağın altından çıkıp köylüye teşekkür etmiş ve sözünü tutacağını söyleyip köylünün isteklerini söylemesini buyurmuş. Bunun üstüne köylü, kendini ve ailesini ölene kadar rahat yaşatacak kadar para ve toprak almış kraldan. Ama köylü son bir arzusunun olduğunu da belirtip; "Askerler sizi

öldürmek için eve girip de yatağı kılıçla yolladıklarında neler hissettiniz?" diye sormuş. Bu soru üzerine kral hiddetlenmiş... "Nasıl olur da bir köylü kendisine böyle bir soru sorabilir" diye köpürmüş... Ve hemen askerlerine emir verip köylünün bu sorusu sebebiyle asılmasını istemiş. Kralın isteği üzerine hemen bir darağacı kurulmuş ve ip köylünün boynuna geçirilmiş. Tam köylünün ayağının altındaki sandalye çekilecekken kral celladına "Dur" emri verip köylünün yanına yaklaşmış ve demiş ki: "Şimdi anlıyor musun neler hissettiğimi?" Evet aynı şeyi hissedebilmek-aynı duyguyu birebir anlamak için aynısını tecrübe etmek lazım. Yoksa anlayamazsınız ne kadar anlamaya çalışsanız da...

b

MEVSİMİNDE GÖRMEK

32

Dört oğlunun herhangi bir kimse veya şey hakkında acele hüküm vermekten kaçınmasını isteyen bir baba vardı. Baba, bir gün en büyük oğluna, kışın, ülke dışına bir yolculuk yaparak mango ağacını görmesini söyledi. Bahar gelince, ikinci büyük oğlunu mango ağacını görmesi için gönderdi. Yazla birlikte onun bir küçüğü yola çıktı. En küçük oğlu da sonbaharda çıktığı yolculuktan dönünce, bu akıllı adam, dört oğlunu da yanına çağırarak, "Gördüğünüz mango ağacını bana anlatınız," dedi.

En büyük oğlu ki ağacı kışın görmüştü. Ağacın, yanmış, kavrulmuş bir kütükten farksız olduğunu söyledi.

Onun bir küçüğü, "Dantel gibi yaprakları var," dedi.

Üçüncü oğlu, ağacın çiçeklerinin gül kadar güzel olduğunu söyledi.

Çocuklarının en küçüğü ise, "Ağacın, armudun tadını andıran nefis meyveleri var," dedi.

Akıllı baba, o zaman, "Evlatlarım, hepiniz haklısınız," dedi. "Çünkü her biriniz ağacı ayrı mevsimlerde gördünüz."

Ŗu halde, diğerlerinin dűŖünce ve davranıŖları hakkında hüküm vereceğimiz zaman, ağacı her mevsimde görüp görmediğimize emin olmalıyız.

b

GERÇEK MUTLULUĞUN GİZEMİ

Ülkesi yerkürenin en önemli bölgesinde bir denizden bir denize dek uzanıyordu. Halkı onu çok seviyordu. Rüzgarla yarıŖan süvarileri, koca dalgalara kafa tutan kalyonları vardı. Zengindi. Yemek yediği tabaktan su içtiği çeŖmelere dek her Ŗeyi altındandı. Sarayın odaları tıka basa dünyada eŖi menendi bulunmayan değerli taŖlarla, altın paralarla doluydu. Sarayının çeŖitli odalarında yaŖayan kadınlarına taktığı kolyeler, gerdanlıklar, tek taŖ pırlantalar, ayaklarındaki halhallar öylesine ağırlık yapıyordu ki kadınlar neredeyse yürüyemiyordu. Tüm diğer ülkelerin hükümdarları onun gücü ve zekası karŖısında ŖaŖkın ve suskundu.

33

Dünyanın en güçlü, en zengin ve zeki hükümdarı bir sabah uyandığında yatağından kalkamadı. Kollarını, bacaklarını hareket ettiremiyor. Yardımcılarına seslendi. Gelenler de hükümdarlarını ayağa kaldıramadılar. O güçlü efendileri birden hastalanmıŖtı.

Yatağına tekrar yatırılan hükümdarın bedeni beyninin denetimi dıŖına çıkmıŖtı ama belleği yerindeydi. Her Ŗeyi dűŖünebiliyor, sesleri duyabiliyor, konuŖabiliyor ama kımıldayamıyordu. Hükümdar, kendine yakıŖan biçimde paniğe kapılmadı. Nasıl olsa dünyanın en güçlü hükümdarıydı ve dünyada bir sürü hekim, mistik güçlerle donanmıŖ insan vardı. Onlar mutlaka derdine bir çare bulabilirdi.

Hükümdarın adamları dünyanın dört bir yanına haber saldı ve ünlü hekimler art arda hükümdarın sarayına gelmeye baŖladılar. Hepsi teker teker hükümdarı baŖtan ayağa özenle inceledi. Sihirli güçleri olduğunu iddia edenler hükümdarın yatağının

çevresinde büyüler yaptılar, tütsüler yaktılar. Hiçbiri kar etmedi. Dünyanın en güçlü, en zengin ve zeki insanı umarsız bir hastalığın pençesinde yatağında çaresiz yatıyordu.

Bir gün hükümdarın sarayına çok uzak bir ülkeden ak saçlı, ak sakallı bir yaşlı geldi.

"Hükümdarı bir de ben göreyim" dedi. "Belki derdine bir derman bulabilirim."

Yaşlı adam, hükümdarın vücudunu elleriyle okşadı.

Parmaklarını tüm eklemlerinde tek tek gezdirdi sonra yavaşça çevresinde merakla ne diyeceğini bekleyen saray nazırlarına döndü ve şöyle dedi:

"Hükümdarınız iyileşecek yalnız bunun için dünyanın en mutlu insanını bulmanız ve onun gömleğini hükümdara giydirmeniz gerek."

34

Nazırlar sevindiler. Bu kolay bir çözümdü. Yaşlı adamı pahalı armağanlarla yolcu ettikten sonra sarayın tüm çalışanlarını, orduların komutanlarını, askerleri, hocaları sarayın önündeki meydana topladılar ve hepsinin dünyanın dört bir yanına dağılarak dünyanın en mutlu insanını bulmalarını ve onun gömleğini alarak getirmelerini istediler. Hükümdar, nazırlar ve hükümdarın sevgili kadınları soluklarını tutarak beklemeye başladılar.

Gidenlerden bir süre ses çıkmadı. Sonra hepsi teker teker dönmeye başladılar. Ağlayarak mutlu bir insan bulamadıklarını nazırlara anlatmaya çalıştılar. Herkesin bir sorunu, herkesin bir derdi vardı. Hiç kimse yaşamında mutlu değildi. Acılar mutluluk denen şeyi çoktan tüketip bitirmişti.

Gidenlerin içinden dönmeyen bir grup vardı. Bunlar uzak, çok uzak ülkelere gitmişlerdi. Nazırlar heyecanla onları beklemeye başladı. Onlar ülkenin de, hükümdarın da son umuduydular.

Hükümdarın bu çok uzaklara giden bu adamları bir gün yüce dağın eteğindeki bir köye geldiler. Köyde yaşayanları köyün

meydanında toplayıp dertlerini anlattılar. Köyün en yaşlı kişisi "Şanslı kişilersiniz" dedi. "Dünyanın en mutlu insanı köyümüzde yaşıyor."

Hükümdarın adamları heyecanla "Nerede, nerede?" diye sordular. Yaşlı adam eliyle dağın doruğuna yakın bir yerdeki kulübeyi işaret etti ve "işte orada" dedi.

Hükümdarın adamları köylülere teşekkür etmeyi bile unutarak dağın doruğuna doğru tırmanmaya başladılar ve bir süre sonra soluk soluğa kulübenin kapısına vardılar. Çok heyecanlıydılar. Sonunda hükümdarlarını kurtaracaklardı. Kapiyu usulca vurdular. İçeriden bir ses "Girin" dedi.

Hükümdarın adamları telaşla içeri girdiler. Kulübenin bir köşesinde yaşlı bir adam oturuyordu. Yaşlı adam "Buyurun beyler" dedi. "Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Hükümdarın adamlarından biri heyecanını gizlemeye çalışarak tane tane anlatmaya başladı:

"Hükümdarımız dünyanın en güçlü hükümdarıdır" dedi. "Çok zengindir ve çok zekidir. Halkı onu çok sever fakat bugün hükümdarımız hastadır. Hekimler onun mutlu bir insanın gömleğini giydiği zaman iyileşeceğini söylediler. Çok yer gezdik. Bu köye gelene dek hiçbir yörede mutlu bir insana rastlayamadık. Köylüler bu köyün en mutlu insanı olduğunuzu söylediler. Söyleyin lütfen. Gerçekten mutlu musunuz?"

Köşedeki adam şaşkın bir biçimde hükümdarın adamlarına baktı ve "evet mutluyum, hem de çok mutluyum" dedi.

"Gerçekten mutlu musunuz? Hiçbir sorunuz, hiçbir derdiniz, hiçbir acınız yok mu?"

"Elbette mutluyum. Yaşamım boyunca hiçbir şeyi dert edinmedim. Yaşamı ve tüm güzelliklerini bir soluk gibi içime çektim. Duya duya, doya doya yaşadım ve şu anda anlayamayacağınız kadar mutluyum."

Hükümdarın adamları sevinçle birbirlerinin yüzüne baktılar.

Yaşlı adama "Aradığımız adam sensin" dediler. "Yüce hükümdarımız senin sayende sağlığına kavuşacak. Seni altınlara, gümüşlere, ipeklere boğarız. Tüm bunlara karşılık senden bir tek şey istiyoruz. Bize gömleğini ver."

Yaşlı adam hükümdarın adamlarına anlaşılmas bir şaşkınlıkla baktı. Onların dediklerini, altınları, gümüşleri, ipekleri anlayamamıştı. Bunlar ne işe yarar bilmiyordu. Usulca onlara şöyle dedi:

"Mutluyum ama benim gömleğim yok ki!"

b

BALTAYI BİLEMEK

36

Bir zamanlar gür ağaçlarla dolu bir ormanda iki oduncu ağaç kesiyorlardı. Biri sabahları diğerinden çok daha erken kalkıyor, ağaçları kesmeye başlıyor, bir ağacı devirir devirmez hemen ötekini kesmeye başlıyordu. Dinlenmediği gibi, öğle yemeği için bile kendine zaman ayırmıyordu. Akşamları ise arkadaşına eve döndükten sonra bile çalışmalarını sürdürüyordu.

İkincisi ise, ağaç keserken zaman zaman dinleniyor, öğleğin güzelce karnını doyuruyor, akşamüzeri de evine dönüyordu.

Bir süre sonra, ikisi de kestikleri odunları ayrı ayrı dizmeye başladılar. Sonuç şaşırtıcıydı. İkinci oduncu, çok çalışan arkadaşından neredeyse iki kat daha fazla odun kesmişti.

Çok çalışan adam, hayretler içinde: "Nasıl olur, anlamıyorum?" dedi. "Ben senden daha çok çalıştım halbuki..." Öteki oduncu, gülümseyerek açıkladı: "Ortada anlaşılacak bir şey yok. Doğru, sen durmadan çalıştın, ben ise arada oturup dinlendim. Dinlenirken, bir yandan da baltamı biledim. Baltası keskin olunca, insan daha az çabayla daha çok odun kesebiliyor."

b

İŞE DOSTÇA BAŞLAYINIZ

Rüzgar, Güneş'e der ki:

- Ben senden daha kudretliyim. Bak şu ihtiyarın ceketini sırtından fırlatıvereceğim...

Rüzgar esmeye başlar, fırtınaya dönüşür ama ihtiyar ceketine daha çok sarılır.

Güneş "Beceremedin." der:

- Ben daha kudretliyim. İhtiyara ceketini şimdi çıkarttıracağım. Saklandığı bulutun arkasından çıkan Güneş bir gülümsemeyle ortalığı ısıtır. İhtiyar ceketini çıkarır neşe içinde yürür.

Güneş rüzgara döner:

- Nezaket ve dostluk, sertlikten kuvvetlidir.

b

İYİMSERLİĞİN GÜCÜ

Bir okul müdürü, yeni başlayan bir eğitim-öğretim yılının ilk kurul toplantısında öğretmenlerine şöyle seslenir:

"Arkadaşlar bu yıl son sınıflarda çok özel bir sınıf oluşturdum. Not ortalamaları yüksek, zeki öğrencileri 8-A sınıfına topladım. O sınıfta dersi olan arkadaşlar bu konuya dikkat etsinler."

Ders yılı biter sene sonu öğretmenler kurulunda sınıfların başarı durumları değerlendirilirken, 8-A sınıfı öğrencilerinin başarılı yüksek not aldıkları görülür. Müdür, öğretmenlere bu başarının sebebini sorar. Öğretmenlerden biri, okul müdürüne sene başındaki sözlerini hatırlatır ve sınıfın zeki öğrencilerden oluştuğunu söyler. Müdür gülümser ve herkesi şaşırtan şu cümleyi söyler: "8-A sınıfını kura ile oluşturdum. Sanıldığı gibi notu yüksek ve zeki öğrencilerden meydana getirilmedi."

Bu defa öğretmenler, o sınıfa dersi olan öğretmenlere bakar. Öğretmenlerden biri: "O sınıfa branşında daha başarılı olan öğretmenler gönderildi."

"Hayır" der müdür , "O sınıfa derse giden öğretmenleri de kura ile belirledim."

Herkes şaşırır. Bu durum karşısında öğretmenlerden biri, okul müdürüne, bu başarıyı kendisinin neye bağladığını sorar. Okul müdürünün cevabı şaşırtıcıdır: "İyimserlik ve olumlu düşünme. Siz 8-A' daki öğrencileri çalışkan ve zeki kabul ettiniz. Öyle davrandınız. Dersleri daha özenli anlattınız. Not verirken iyimser oldunuz ve başarı ortaya çıktı."

b

KABAK GİBİ Mİ KAVAK GİBİ Mİ?

38

Bir kavak ağacının yanında bir kavak filizi boy göstermişti. Bahar ilerledikçe bitki, kavak ağacına sarılarak yükselmeye başladı. Yağmurların ve güneşin etkisi ile büyümesini hızla sürdüren kavak bitkisi, kısa sürede kavak ağacı ile neredeyse aynı boya geldi.

Bu hızlı büyümesinden gururlanan bitki, bir gün dayanamayıp kavağa sordu:

'Sen kaç ayda bu duruma geldin, ağaç?'

'On yılda' dedi kavak.

Kavak, çiçeklerini sallayarak güldü:

'On yılda mı?' dedi. 'Ben neredeyse iki ayda seninle aynı boya geldim bak.'

Kavak ise, kabağın bu sözlerine güldü:

'Doğru' dedi. 'Çok doğru'.

Günler günleri kovaladı ve sonbaharın ilk rüzgarları başladığında kavak önce üşümeye başladı, sonra yapraklarını düşürmeye, soğuklar arttıkça da aşağıya doğru inmeye başladı.

Bu kez biraz da kuşkuyla sordu kavağa:
'Neler oluyor bana ağaç?' dedi.
Kavak, sakın bir şekilde yanıtladı kabağı:
'Telaşlanmaya gerek yok' dedi. 'Ölüyorsun.'
Kabak hiçbir şey anlamadı:
'Niçin?' diye sordu.
Kavak, yine sakın sakın yanıtladı:
'Çünkü benim on yılda geldiğim yere sen iki ayda gelmeye çalıştığın için.'

b

KELEBEĞİN UÇUŞU

Bir gün, kırlarda gezintiye çıkan bir adam, kenarına oturduğu otlardan birinin dalında, küçük bir kozanın varlığını fark etti. Kozaya ha açıldı ha açılacak gibiydi. Adam, bunun bir kelebek kozası olduğunu tahmin ediyordu. Böyle bir fırsat kolay ele geçmez diye düşündü; ve bir kelebeğin dünya yüzü gördüğü ilk dakikalara şahit olmak istedi.

Dakikalar dakikaları kovaladı, saatler geçmeye başladı, ama henüz kelebeğin küçük bedeni o delikten çıkmadı.

Sanki, kelebek dışarı çıkmak için çaba harcamaktan vazgeçmiş gibi geldi adama. Kelebeğin elinden gelen her şeyi yaptığını ama kozadan dışarı çıkmayı başaramadığını düşündü. Bu yüzden, kelebeğe yardımcı olmaya karar verdi. Cebindeki küçük çakıyı çıkarıp, kozadaki deliği bir cerrah titizliğiyle büyütmeye başladı.

Böylece, bir-iki dakika içinde kelebek kolayca dışarı çıktı-verdi.

Fakat bedeni kuru ve küçücük, kanatları buruş buruştu.

Adam kozadan çıkmış kelebeği izlemeye devam etti. Çünkü kelebeğin kanatlarının az sonra açılıp genişleyeceğini, böylece narin bedenini havada taşıyabileceğini umuyordu.

Ama bunlardan hiçbiri olmadı. Kelebek, hayatının geri kalanını kurumuş bir beden ve buruşmuş kanatlarla yerde sürünerek geçirdi. Ne kadar çabalarsa çabalasın, asla açılmadı.

Adamın bütün iyi niyetine ve yardımseverliğine rağmen anlayamadığı şey şuydu: Kozanın kısıtlayacağı ve buna karşılık kelebeğin daracık bir delikten dışarı çıkmak için göstermesi gereken çaba, kelebeğin uçuşu için lazım olan şeylerdi.

b

KÖPRÜ

40 Bir zamanlar, birbirine bitişik iki çiftlikte yaşayan iki erkek kardeş vardı. Günlerden bir gün bu iki kardeş arasındanda bir anlaşmazlık baş gösterdi. İki kardeş arasında o zamana değin ilk kez görülen bu anlaşmazlık, giderek büyüdü ve kardeşler arasında ayrılığa neden oldu. İki kardeş, birbirlerine yalnızca küsmekle kalmadılar, yıllardır ortaklaşa kullandıkları tarım makinelerine değin sahip oldukları tüm araç gereçlerini ve mal varlıklarını da ayırdılar. Küçük bir yanlış anlama sonucu başlayan anlaşmazlığı izleyen ayrılık, giderek büyüyen bir uçuruma dönüştü ve en sonunda yerini, karşılıklı kullanılan hoş olmayan sözlere bıraktı. Bunun arkasından beklenenler oldu ve kardeşler önce şiddetli bir kavga, sonra da ürkütücü bir sessizlik yaşanmaya başladı.

Bir sabah, bu iki kardeşten büyüğünün kapısına bir usta geldi. Elinde büyük bir marangoz çantası vardı. Ev sahibinden geçişi bir iş istedi:

"Yapılacak ufak tefek bir işiniz varsa, size yardımcı olmak isterim" dedi.

"Elimden hemen hemen her iş gelir. Birkaç gün çalışırım, işi bitiririm." Büyük kardeşin aklına o an bir "iş" geldi.

"Evet, sana göre bir işim var" dedi ve küçük kardeşinin çiftliğini işaret etti:

"Şu derenin karşısındaki çiftlik, komşumdur. Daha doğrusu, benim küçük kardeşime aittir o çiftlik. Geçen haftaya dek benim çiftliğimle onun çiftliği arasında bir otlak vardı. Sonra o, buldozeriyle oraya ırmak bendi yaptı ve şimdi aramızda, otlak yerine, çiftliklerimizi birbirinden ayıran bir dere var."

İş isteyen adam, büyük kardeşin söylediklerini dikkatle dinledikten sonra sordu:

"Benden ne yapmamı istiyorsunuz?" dedi.

Büyük kardeş önce kuşkusunu, sonra da kararını açıkladı:

"Kardeşim bunu, bana acı vermek için yapmış olabilir." dedi. "Fakat şimdi ben, onun yaptığından daha büyük bir şey yapacağım."

Bunları söyledikten sonra adamı aldı, ahırların olduğu yere götürdü ve duvarın dibinde yığılı duran kütükleri gösterdi:

"Senden, bu kütükleri kullanarak, iki çiftlik arasında üç metre yükseklikte bir çit yapmanı istiyorum" dedi. "Kaç gün çalışırsan çalış, nasıl yaparsan yap ama bana öyle bir çit yap ki, gözlerim kardeşimin çiftliğini artık görmek zorunda kalmasın."

İş arayan usta, başını salladı:

"Sanırım durumu anladım, efendim" dedi. "Şimdi bana çivilerin, kazma ve küreğin yerini gösterin ki hemen başlayayım."

Büyük kardeş ustaya kazma, kürek ve çivilerin olduğu yeri gösterdikten sonra, alışveriş yapmak için kasabaya gitti.

Usta ise, tüm gün boyunca ölçerek, keserek, çivileyerek sıkı bir biçimde çalışmaya koyuldu.

Akşam güneş batarken o işini bitirmiş, çiftlik sahibi büyük kardeş ise alışverişini tamamlamış, kasabadan dönüyordu. Çiftliğe gelir gelmez ustanın yaptıklarına baktı ve şaşkınlıktan gözleri, yuvalarından fırlayacakmış gibi açıldı. Karşısında, yapılmasını

istediği çit yoktu ama, derenin bir yakasından öteki yakasına uzanan görkemli bir köprü vardı.

Biri kendi çiftliğinin toprağına, öteki küçük kardeşinin çiftliğini toprağına oturtulmuş sağlam iki ayak üzerinde, yanlarındaki korkuluklarına varıncaya dek tüm ayrıntılarıyla yapılmış ve tam anlamıyla "usta işi" denilecek kusursuzlukta bir köprü uzanıyordu.

Büyük kardeş, hala geçmeyen şaşkınlığı ile bu köprüyü seyrederken, karşıdan birinin geldiğini gördü. Dikkatle baktığında gelen kişinin, komşusu, yani küçük kardeşi olduğunu anladı.

Kardeşi, kollarını iki yana açmış olarak köprünün karşı ucundan kendisine doğru yürüyordu.

"Benim sana karşı yaptığım bunca haksızlığa ve söylediğim bunca kötü sözlere karşın sen, bu köprüyü yaptırarak ne denli iyi ve ne denli büyük bir insan olduğunu gösterdin" dedi ağabeyine. "Şimdi bir büyüklük daha yap sen de kollarını açarak bana gel..."

Köprünün iki ucundan ortaya doğru yürüyen kardeşler, köprünün ortasında bir araya geldiler ve özlemle kucaklaştılar.

Büyük kardeş bir ara arkasına baktığında, çantasını toplayıp, oradan ayrılmakta olan ustayı gördü.

"Gitme, dur, bekle" diye seslendi ona. "Sana yaptıracağım birkaç iş daha var, çiftliğimde..."

Usta gülümsedi:

"Ben buradaki işimi tamamladım, gitmem gerek" dedi ve ekledi: "Yapmam gereken daha birkaç köprü var."

b

ZARAR GÖZÜKEN BAZEN FAYDADIR

Bir gün okyanusta yol alan bir gemi kaza geçirerek battı. Gemiden tek bir kişi sağ kurtuldu. Dalgalar bu adamı küçük, ıssız

bir adaya kadar sürükledi. Adam ilk günler kendisini kurtarması için Allah'a yakardı ve yardım bulurum umuduyla ufka baktı. Ama ne gelen oldu, ne giden.

Daha sonra rüzgardan, yağmurdan ve zararlı hayvanlardan korunmak için ağaç dallarından ve yapraklardan bir kulübe yaptı. Sahilde bulduğu, gemiden arta kalan konserve, pusula vs. gibi eşyaları bu kulübeye koydu. Günler hep aynı şekilde geçiyordu. Balık avlıyor, pişirip yiyor ve ufku gözlüyor, kendisini kurtarması için Allah'a dua ediyordu.

Bir gün tatlı su getirmek için yürüyüşe çıkmıştı, geri döndüğünde kulübesinin alevler içinde yandığını gördü. Duman dans ede ede göğe yükseliyordu. Başına gelebilecek en kötü şeydi bu. Keder ve öfke içinde donakaldı. Şimdi bu ıssız adada, başını sokabileceği bir kulübe bile kalmamıştı.

"Allah'ım, bunu bana nasıl yapabildin?" diye feryat etti. O geceyi keder ve üzüntü içinde geçirdi. O kadar dua ettiği halde Allah'a, bu olayı başına getirmesinden dolayı sitemler etti.

Ertesi sabah erken saatlerde, adaya yaklaşmakta olan bir geminin düdük sesiyle uyandı!

"Benim burada olduğumu nasıl anladınız?" diye sordu bitkin adam kendisini kurtaranlara.

Cevap onu hem şaşırttı, hem de utandırdı:

"Dumanla verdiğiniz işareti gördük!"

b

BAŞKASININ KURABİYESİ

Havaalanında uçağının rötar yaptığını öğrenen hanımefendinin biri, fırsattan yararlanarak her zaman yediği ve çok sevdiği kurabiyelerden almak üzere büfeye doğru gitti. Aldığı taze kurabiyeleri bir kesekağıdına koyup çantasına yerleştirdi. Geri dönerek boş bulduğu bir banka oturdu.

Bir süre sonra çantasından çıkardığı kitabı okumaya başladı. Yanına bir beyefendi oturdu. Hanımefendi bir taraftan kitabını okuyor, bir taraftan da yanında bulunan kesekağıdındaki kurabiyeleri alıp yiyordu. Elini her kesekağıdına atıp kurabiye aldıktan sonra yan taraftaki beyefendinin de aynı şeyi yaptığını fark etti. Aynı olay birkaç kez tekrar edince, hanımefendi kendi kendine sinirlenip "Ne saygısız ve açgözlü bir adam" diye söylenmeye başladı. Adamın her kurabiye alışından sonraki tebessümü onu çıldırtmaya başladı.

Kesekağıdında tek kurabiye kalınca hanımefendi "şimdi ne yapacaksın?" diye içinden geçirirken, beyefendi kurabiyeyi alıp ikiye böldü. Yarısını hanımefendiye gülümseyerek verdi. Diğer yarısını da kendisi yedi.

Ruh dünyası ve sinirleri tamamen altüst olan hanımefendi büyük bir sinirle, uçağına doğru yol aldı. Uçakta, otururken hâlâ saygısız, izinsiz ve alay ederek gülümseyen adamın suratı gözünün önünden gitmiyordu. Uçakta koltuğunda otururken bir ara çantasını yanına alarak kitabını içine koymak istedi. O sırada büyük bir şaşkınlık yaşadı. Büfeden aldığı kurabiyeler olduğu gibi çantasında idi. Demek ki o saate kadar yediği kurabiyeler yanında oturan beyefendiye aitti. Bir anda sinir, nefret ve gerginlik yerini mahcubiyet, utangaçlık ve gülümsemeye terk etmiş oldu.

b

HER ZAMAN KABA KUWETE GEREK YOKTUR!

Bir psikoloji profesörü emekli olur ve sakin bir kasabaya yerleşir. Emekliliğinin keyfini yaşamak ister. Ancak eve yerleşmesinin ertesi günü, uykusunun en tatlı yerinde sabahın erken saatlerinde büyük bir gürültü ile uyanır. Çıkan gürültüye bir anlam

veremez. Sinirle dışarıya çıktığında kasabanın çobanı ile birlikte hayvan sürüsünün çingirak sesleri ile geçtiğini görür.

Bu çekilmez gürültü günlerce sürer. Kurnaz profesör bir önlem almaya karar verir.

Ertesi gün çoban, sürüsü ile aynı gürültüyle geçerken, profesör kapının önüne çıkar, çobanı durdurarak şöyle der:

"Çok tatlı bir çobansın. Çok da güzel kaval çalıyorsun. Her sabah bu kuzu ve koyunların sesleri, bu doğal armoni bana büyük bir zevk veriyor. Eğer her gün aynı bu saatte buradan geçersen kapının önüne sana özel olarak para bırakacağım onu alabilirsin."

Çoban bu teklifi duyunca şaşırır, hoşuna gider ve kabul eder. Nasıl olsa her gün buradan geçiyorum. Bu benim için güzel bir fırsat der...

Aradan birkaç gün geçer, profesör bir sabah çobanın önüne çıkarak:

"Yaşadığımız ekonomik kriz beni de etkilemeye başladı. Bu nedenle bundan sonra sana vereceğim paranın ancak yarısını verebilirim" demiş.

Çoban, bu tekliften pek hoşlanmamış. Ama yine de her sabah aynı yerden geçmeye devam etmiş.

Birkaç gün sonra, profesör bu parayı da belirtilen yere koymayınca, çoban daha da sinirlenmiş. Bir daha bu yoldan geçmeyeceğim diye kendi kendine söylenmiş. Sürüsüyle birlikte güzergahını değiştirerek aklınca intikam almış.

b

HAYATI KEŞFETTİREN MUZLAR

Bir gezgin uzak ülkelerin birisinde yolculuk ederken, bir ağacın altında oturmakta olan bir bilgeye rastladı. Bilge kucağında bir torba, anlamlı bir şekilde gülümsüyordu.

"Niye gülümsüyorsunuz?" diye sordu gezgin.

"Muzlar sayesinde hayatın anlamını keşfettim de ondan." diye cevap verdi bilge.

Bunu söylerken yanındaki torbasını açtı; çürümüş bir muz çıkarıp elinde tuttu ve şöyle dedi:

"Bu, vaktini tamamlamış bir hayatı simgeliyor. Zamanında kullanılmamış ve onun için artık çok geç."

Daha sonra, torbasından yemyeşil bir muz çıkarıp gezgine gösterdi ve şöyle dedi:

"Bu da henüz vakti gelmemiş bir hayat ve doğru zamanı bekliyor."

Son olarak da olgun bir muz çıkardı, soydu ve gezginle paylaştı:

"Bu da içinde bulunduğumuz zamanı simgeliyor. İnsan onu yaşamasını, onun için şükretmesini iyi bilmeli.

b

DÜŞMANA KARŞI OKUL YAPMAK

Düşman çok güçlü bir ordu ile saldırmak için yola çıkmıştı. Kendi halinde masum bir hayat yaşayan bu küçük ülkede herkes paniğe kapıldı. "Düşman gelip bizi dümdüz edecek; buna nasıl engel olalım?" diye fikirler ortaya atılırken bilge biri ortaya çıkmış:

"Okul yapın" demiş...

"Yahu zaman mı var? Düşman bugün yarın gelir."

Bilge gülümsemiş:

"Belki bu gelişinde onlara direnemeyiz, ama gelecek sefere hazır oluruz.

b

ÖĞRETMENE ÖZEL TRAFİK CEZASI

Genç kadın arabasıyla kırmızı ışıkta geçtiği için hakim karşısına çıkarılmıştı. Genç kadın mahkemenin uzamasını istemiyordu.

"Ben öğretmenim hakim bey" dedi. "Lütfen davayı hemen sonuçlandırın ki, dersime yetişebileyim."

Kadının sabırsızlığı karşısında önce yüzü asılan hakim, sonra gülümsedi ve emin olmak istercesine sordu:

"Demek siz öğretmensiniz, öyle mi?"

Genç kadın sonunda hakimin kendisini anladığını düşünerek umutla cevap verdi:

"Evet" dedi. "Öğretmenim."

Hakim yüzünde mutlu bir gülümseme ile bildirdi kararını:

"Yıllardır bu mahkemeye bir öğretmenin dava için gelmesini bekledim" dedi. "Şimdi lütfen karşıdaki sıraya oturun ve 500 kez 'Ben kırmızı ışıkta geçtim' diye yazın."

47

b

HAYATIN TATLARINI ALMAK

Bir zamanlar, her şeyden sürekli şikayet eden; her gün hayatının ne kadar berbat olduğundan yakınan bir kız vardı. Hayat ona göre, çok kötüydü ve sürekli savaştıktan, mücadele etmekten yorulmuştu! Bir problemi çözer çözmez, bir yenisi çıkıyordu karşısına.

Genç kızın bu yakınmaları karşısında, mesleği aşçılık olan babası ona bir hayat dersi vermeye niyetlendi. Bir gün onu mutfağa götürdü. Üç ayrı cezveyi suyla doldurdu ve ateşin üzerine koydu. Cezvelerdeki su kaynamaya başlayınca, bir cezveye patates, diğerine yumurta, sonuncusuna da kahve çekirdekleri koydu.

Daha sonra kızına tek kelime etmeden, beklemeye başladı. Kızı da hiçbir şey anlamadığı bu faaliyeti seyrediyor ve sonunda karşılaşacağı şeyi görmeyi bekliyordu. Ama o kadar sabırsızlandı ki,

sızlanmaya ve daha ne kadar bekleyeceğini sormaya başladı. Babası onun bu ısrarlı sorularına cevap vermedi.

Yirmi dakika sonra adam, cezvelerin altındaki ateşi kapattı. Birinci cezveden patatesi çıkardı ve bir tabağa koydu. İkincisinden yumurtayı çıkardı, onu da bir tabağa koydu. Daha sonra son cezvedeki kahveyi bir fincana boşalttı.

Kızına dönerek sordu:

"Ne görüyorsun?"

"Patates, yumurta, kahve" diye alaylı bir cevap verdi kızı.

"Daha yakından bak bir de" dedi baba, "Patatese dokun."

Kız dediğini yaptı ve patatesin yumuşamış olduğunu söyledi.

"Aynı şekilde yumurtayı da incele."

Kız kabuğunu soyduğu yumurtanın katılaştığını gördü.

En sonunda, kahveden bir yudum almasını söyledi. Söylenileni yapan kızın yüzüne, kahvenin nefis tadıyla bir gülümseme yayıldı. Ama yine de bütün bunlardan bir şey anlamamıştı:

"Bütün bunlar ne anlam geliyor baba?"

Babası, patatesin de, yumurtanın da, kahve çekirdeklerinin de aynı sıkıntıyı yaşadıklarını, yani kaynar suyun içinde kaldıklarını anlattı. Ama her biri bu sıkıntı karşısında farklı farklı tepkiler vermişlerdi.

Patates daha önce sert, güçlü ve tavizsiz görünürken, kaynar suyun içine girince yumuşamış ve güçten düşmüştü.

Yumurta ise kırılıyordu; dışındaki ince kabuğu içindeki sıvıyı koruyordu. Ama kaynar suda kalınca, yumurtanın içi sertleşmiş, katılaşmıştı.

Ancak, kahve çekirdekleri bambaşkaydı. Kaynar suyun içinde kalınca, kendileri değiştiği gibi suyu da değiştirmişlerdi ve ortaya tamamen yeni bir şey çıkmıştı.

"Sen hangisisin?" diye sordu kızına. "Bir sıkıntı kapını çaldığında nasıl tepki vereceksin? Patates gibi tamamen yumuşayıp

ezilecek misin? Yumurta gibi kalbini mi katılaştırıcaksın? Yoksa, kahve çekirdekleri gibi, başına gelen her olayın duygularını olgunlaştırmasına ve hayatına ayrı tat katmasına izin mi vereceksin?

b

PENCERE VE AYNA FARKI

Çok zengin ama cimri bir adam, bir bilgenin yanına gidip nasihat almak istedi. Bilge onu pencereye götürüp sordu:

"Pencereye baktığında ne görüyorsun?"

"Yoldan gelip geçen insanlar görüyorum. Bir de yolun kenarına oturmuş, dilenen fakir bir adam var."

Bilge, başka bir odaya gidip elinde büyük bir aynayla döndü ve sordu:

"Peki bu aynaya baktığında ne görüyorsun?"

"Kendimi."

"Yani artık başkalarını görmüyorsun! Farkında mısın, pencere camı da ayna da aynı maddeden, yani camdan yapılmışlar. Ama aynanın camının üstüne incecik bir gümüş tabakası kaplandığı için ona baktığında kendisinden başkasını göremiyorsun."

"İşte insan kalbi de cam gibi aslında şeffaftır, başkalarını görmemize engel değil vesile olur. Onlara merhamet besleriz o zaman. Ama ne zaman ki altın, gümüş gibi dünya süsleriyle kalbimizi kaplarsak o zaman sadece kendimizi görürüz. Kalbimizden de merhamet çekilip alınır."

Yapman gereken; kalbini temizlemek. Altınları ve gümüşleri cebinde taşımak, kalbinde değil. O zaman bencillikten kurtulup başkalarına merhamet beslemeye başlarsın."

b

SORUNU ÇÖZMENİN FARKLI YÖNTEMİ

Adamcağız kan çanağına dönmüş gözlerle psikoloğun odasına girer.

Uyuyamıyorum doktor bey der. 1 haftadır uyuyamıyorum. Yatağa uzanıyorum, tam uykuya dalacakken birden karyolanın altında birisi var gibi geliyor.

Doktor Bey: “Şu ilaçları kullan ve bir hafta sonra kontrole gel.”

Adam gider ve geldiğinde gözler öncekine nazaran daha fazla şiştir.

Doktor: “Ne oldu?”

Adam: “Sorma doktorum. İlaçları aldım almasına ama karyolanın altında hala birileri saklanıyor olsa gerek. Tam ben kontrol etmek için karyolanın altına baktığımda oradan yok olduklarını fark ediyorum.”

Doktor: “Bu hafta değişik bir usul uygulayalım. Yatağın altında birilerinin olduğunu anladığın anda yatağın altına gir ve uyu.”

Adam bir hafta sonra yine kan çanağı gözlerle gelir.

Doktor bey, karyolanın üstünde yatarken, karyolanın altında birileri var zannettiğimde, söylediğiniz gibi karyolanın altında yatıyorum. Bir müddet sonra da bu sefer karyolanın üstünde birileri var gibi geliyor. Bir alta bir üste taşınmaktan gözüme uyku girmiyor.

Doktor: “Sana Hint usulü bir terapi uygulayacağım ve bunun ücreti de 500 dolar.”

Adam: “Kusura bakmayın, o kadar param yok.”

Adam muayenehaneden çıkar gider. Ertesi hafta doktor hastasıyla yolda karşılaşır. Hastanın kan çanağı gözleri bile düzelmiştir. "Ne oldu?" der doktor hayretle. "Hiiiç!..." der adam, umursamaz bir tavırla. "Sorunu marangozumla 10 dolara hallettik." "Nasıl yani?" der doktor.

Adam: "Marangozum geldi ve karyolanın ayaklarını kesti. Problem de bitti. Şimdi yatağın üstü de altı da bir artık.

b

KÖŞEDE BEKLEYEN ASKER

Otobüs yolcuları elinde beyaz bir baston taşıyan genç ve güzel kadının otobüse binişini içten gelen bir sempati ile izlediler. Basamakları geçti, boş olduğu söylenen koltuğu el yordamıyla buldu, oturdu, çantasını kucağına aldı. Bastonunu koltuğa yasladı. 34 yaşındaki Susan, bir yıldır görmüyordu. Bir yanlış teşhis sonucu görmez olmuş, birden karanlık bir dünyanın içine düşmüştü. Öfke, kızgınlık, kendine acıma.. Hayatta tek dayanağı artık kocası Mark'tı. Mark hava kuvvetlerinde subaydı. Susan'ı bütün kalbiyle seviyordu. Susan gözlerini kaybedince Mark karısının içine düştüğü umutsuzluğu hemen fark etmişti. Ona yeniden güç kazanması, kaybettiği kendine güvene yeniden sahip olması için yardım etmeliydi.

Susan, gene kendi kendine yeterli olduğuna inanmalı, kimseye bağımlı olmadan yaşayabilmeliydi. Sonunda Susan'ı işine dönmeye ikna etti. Peki ama evden işe nasıl gidecekti? Genelde otobüsle giderdi. Ama şimdi kenti bir uçtan ötekine tek başına geçmekten korkuyordu.

Mark her sabah onu arabası ile işe bırakmayı önerdi. Kendi işi tam tam aksi yönde olduğu halde. İlk günler Susan kendini rahat hissetti Mark da "Görmüyorum, artık hiçbir işe yaramam" diyen karısını çalışmaya başlattığı için mutluydu. Ama bir süre sonra Mark işlerin iyi gitmediğini fark etti. Başkasına bağımlı yaşamın Susan'ı mutlu etmesi mümkün değildi. İşe eskiden olduğu gibi kendi başına otobüsle gitmeliydi. Ama Susan hala o kadar hassas, o kadar kırılğan, o kadar öfkeliydi ki ne yapabiliirdi?

"Otobüs" lafı ağzından çıkar çıkmaz Susan öfkeyle haykırdı.. "Nasıl yaparım? Görmüyor musun ben körüm! Nerede olduğumu

nereden bilirim, nereye gittiğimi nasıl anlarım? Galiba sana ağır gelmeye başladım, beni başından atmaya çalışıyorsun..." Duydukları Mark'ın kalbini fena halde kırdı. Ama ne yapacağını biliyordu.

"Her sabah ve her akşam otobüsü, arabaları takip edeceğim. Sen bu yolculuğu tek başına yapmaya hazır olana dek sürecek bu." Tam iki hafta Mark, Susan'ın otobüsünün arkasından gitti. İki hafta boyunca karısına görme dışındaki duyularını nasıl kullanacağını anlattı. Özellikle duymanın pek çok sorunu çözeceğini izah etti. Kulakları ona nerede olduğunu söyleyebilirdi. Yeni yaşam tarzına alışmasına yardımcı olabilirdi. Otobüs şoförü ile ahbap olursa, her şey kolaylaşır, şoför her gün önde bir yer ayırırdı. Nihayet Susan yolculuğa tek başına yapmaya hazır olduğunu hissetti. Pazartesi sabahı geldi. Ayrılırken otobüsün geçici eskortu kocasına, hayattaki büyük dostuna sarıldı. Gözleri yaşla doluydu Susan'ın.

52

Kocasına öyle teşekkürle doluydu ki; onun sabrı, sadakati, desteği ve sevgisiyle umutsuzluk uçurumundan nasıl çıkmış, nasıl yeniden hayata dönmüştü... "Allahaismarladık" dedi kocasına ve uzun zamandan beri ilk defa ters yönlerde yola çıktılar. Pazartesi, Salı, Çarşamba... Her gün mükemmel geçti Susan için. Kendini hiç bu kadar iyi hissetmemişti, yapıyordu, başarıyordu, tek başına başarıyordu. Kendi kendine gidip gelebiliyordu işte. Cuma sabahı, Susan her günkü gibi otobüse bindi, ofisinin karşısındaki durakta inerken bilet parasını uzattı şoföre.

"Sizi kıskanıyorum bayan" dedi şoför. "Neyimi kıskanıyorsunuz benim" diye sordu şoföre. "Sizin kadar sevmek, bu kadar şefkat ve sevgiyle korunmak çok hoş bir duygu olmalı bayan" dedi şoför. "Nasıl yani?" dedi Susan. "Bir haftadır, her sabah yakışıklı bir subay köşede duruyor ve siz otobüsten inene kadar izliyor. Yolu kazasız geçmenize bakıyor, ofisinize girene kadar oradan ayrılmıyor. Sonra size bir öpücük yolluyor, elini sallıyor ve yürüyüp gidiyor. Siz çok talihli bir kadınsınız bayan..." Mutluluk

gözyaşları Susan'ın yanaklarından akmaya başladı. Ve birden hatırladı Mark'ı hiç görmüyordu ama bir haftadır yanında olduğunu hem de öyle kuvvetli hissediyordu ki. Talihli gerçekten çok talihli idi. Öyle bir armağan vermişti ki ona hayat, görmekten daha değerliydi. Bu armağanın varlığına inanması için görmesi gerekmiyordu.

b

İLAHİ YARDIMIN SIRRI

Bilge, sarp tepelerin birisinde kayanın üzerinde oturmuş, dağları ve gökyüzünü seyrediyor, tefekkür ediyordu. O sırada, daha aşağıdaki patikadan geçen bir yolcunun yorgunluktan olsa gerek durduğunu gördü. Yolcu, dağdan aşağı uzanan bir uçurumun kenarında, kayalıkların arasında kıvrılıp uyuyakaldı.

Bilge yolcunun bu halini seyrederken, birden kayaların arasından zehirli bir yılanın tıslayarak uykudaki yolcuya doğru ilerlediğini gördü. Her şey çok kısa bir zaman içinde olup bitiyordu. Bilge tam kalkıp adamı uyandırmak için bağırmaya hazırlanıyordu ki, kocaman bir kertenkele iki kayanın arasından fırladı ve yılanı öldürdü.

Tam bu sırada, yolcu uykusundan uyandı ve yoluna devam etmek üzere ayağa kalktı. Önünde uzanmış yatan cansız yılanı gördüğünde çok şaşırıldı. Eşyalarını çabucak topladı ve yoluna koyuldu. Ve tam bu sırada az önce uzandığı kayalar gürültüyle çöktü ve uçuruma yuvarlandı.

Gördüğü bu olaylar zinciri bilgeyi meraklandırmıştı, adamın arkasından koştu ve ona yetişti. Sonra da, kendisi uykudayken olan-biteni yolcuya anlatıp sordu:

"Bütün bu harika olayların sence sırrı nedir?"

Yolcu önce cevap vermek istemedi, ama sonra bilgenin samimiyetini hissedince sırrını ortaya açtı:

"Bütün hayatım boyunca kimseye kötülük yapmamaya çalıştım ve kimsenin de bana kötülük yapmamasına gayret ettim. Dostlarımla iyi geçindim ve aramızda bir problem çıktığında bunu tatlı dille çözmeye; içimde düşmanlığa ve kırgınlığa yer bırakmamaya çalıştım. Sanırım ilahi yardımın sırrı bu."

b

CESUR OL ÖZELLİKLE HATA YAPARKEN!

Bir bilim adamının tıp konusunda yeni ve çok önemli buluşları olmuştu. Kendisiyle röportaj yapan gazeteci sordu: "Ortalama bir insandan nasıl daha yaratıcı bir insan olduğunuzu anlatır mısınız bize?"

54 Bilim adamı "İki yaşındayken annemin yaşadığı bir deneyim nedeniyle" diye yanıtladı gazeteciyi. Sonra açıkladı:

"Buzdolabından süt şişesini almaya çalışırken, şişe elimden kayıp yere düşmüş ve ortalık süt gölüne dönmüştü. Annem mutfaka geldiğinde, bana bağırarak, söylenmek ya da cezalandırmak yerine, 'Robert, ne kadar güzel bir hata yaptın! Daha önce bu kadar büyük bir süt gölü görmemiştim. Evet, olan olmuş. Şimdi birlikte burayı temizlemeden önce biraz yerdeki sütle oynamak ister misin?' dedi. Ben de eğilip, oynadım yere dökülen sütle. Birkaç dakika sonra annem, 'Robert, böyle bir şey yaptığında, bunu senin temizlemen ve her şeyi eski haline getirmen gerektiğini biliyor musun? Bunu nasıl yapmak istersin? Bir sünger mi kullanalım, bir havlu ya da bez mi? Hangisini istersin?' dedi. Ben süngeri seçtim ve birlikte yere dökülen sütü temizledik.

Daha sonra annem: 'Biliyor musun burada yaşadığımız olay, senin iki minik elinle bir süt şişesini taşıyamadığın kötü bir deneyimdi. Şimdi arka bahçeye çıkalım ve şişeyi suyla doldurup, senin dolu bir şişeyi düşürmeden taşımanı sağlayalım' dedi.

Böylece şişeyi boğazından iki elimle tutarsam, düşürmeden taşıyabileceğimi öğrendim. Ne kadar güzel bir ders değil mi?

Daha sonra, o anda bir hata yaptığım zaman bundan korkmam gerektiğini öğrendim.

Yapılan hataların yeni bir şeyler öğrenmek için çok güzel olanaklar olduğunu anladım. İşte bilimsel araştırmalardaki deneyler de bu temele dayanır zaten. Bir deney başarısız olsa bile, o deneyden çok değerli bilgiler elde edilir.

b

NEYLESİN MAHMUT?

Sultan Mahmud devrinde adamın biri su tesisatçısıymış. Sultan kendi adına bir çeşme yaptırmıştı. Bu çeşme yapımında çalışan tesisatçı bir musluktan az miktarda su aktığını görür ve israf olmasın diyerek orayı bir tahta parçasıyla tıkar. Bunu tıkadıktan sonra da:

- Musluğu da tıkadık, işlerimiz de tıkalı, diyerek sıkıntı ile dolu hayatından dert yanmış...

Adamın bu sözleri merhametli Sultan'ın kulağına gelir. Emir buyurur ve o adama bir paket baklava hazırlattırır. Her dilimin altına da birer altın koydurtur ve adama gönderir...

Baklava adama ulaşınca:

- Şimdiye kadar sıkıntı ile yaşadık, kaç kere baklava yedik ki? diyerek paketi tamamıyla satar.

Sultan Mahmud adamın bu hareketi üzerine ona bir hindi hazırlattırır içini de tamamıyla altın ile doldurtur. Hindi adama ulaştığında:

- Şimdiye kadar sıkıntı ile yaşadık, kaç kere hindi yedik ki? diyerek hindiyi de satar.

Sultan Mahmud bunun üzerine celallenir ve adamı yanına çağırmasını için emir verir. Adam yanına geldiğinde der ki:

- Eline yerden bir taş al ve atabildiğin kadar uzağa at. Taşın gittiği kadar yeri sana vereceğim. Adam eğilir ve yerden bir taş alır. Taşı uzağa atmak için Elini gerer gerer.. Yalnız öyle bir hadise olur ki adam da padişah da saçlarını yolar. Elini gererken dengesini kaybeden tesisatçı olduğu gibi gerisin geri düşmüştür.

Bunun üzerine padişah hazine odalarından birini açtırtır. Adamı hazine odasına sokar ve der ki:

- Eline şu gördüğün küreği al ve daldır. Küreğe ne kadar altın gelirse senin olsun.

Adam hazinede yığılı altınların göz kamaştırıcı ışıltısı altında heyecanla küreği daldırır ve çeker. Görenler bu sefer de hayrete düşer. Ne yazık ki adam küreği ters tutmuş ve küreğin üstünde tek bir altın parçasından başka bir şey alamamıştır. Bunun üzerine sultan bitkin ve üzgün bir şekilde şöyle demiş:

- Vermeyince Mabud neylesin Sultan Mahmud.

b

EN ÖNEMLİ İŞ NEDİR?

Bir zamanlar bir kralın aklına şöyle bir düşünce geldi: "Eğer bir işe ne zaman başlayacağımı; kimi dinleyeceğimi ve yapmam gereken en önemli şeyin ne olduğunu bilseydim, girdiğim her işi başarırdım."

Aklına böyle bir fikir düşünce, krallığın dört bir yanına kim kendisine her iş için en uygun vakti, bu iş için en gerekli kişinin kim olduğunu ve yapılması gereken en önemli şeyin ne olduğunu öğretirse ona büyük bir mükafat vereceğini ilan etti.

Bilgeler kralın huzurunda toplandı, fakat sorulara verdikleri cevaplar birbirinden tamamen farklı çıktı.

İlk soruya cevap olarak; kimileri "her hareketin doğru vaktini bilmek" için önceden günlerin, ayların, yılların yer aldığı bir takvim hazırlamak ve sıkı sıkıya buna uyarak yaşamak gerektiğini söylediler.

"Ancak böylece her şey tam zamanında yapılabilir" dediler. Diğerleri ise her hareketin doğru vaktine önceden karar verilemeyeceğini, kişinin kendisini boş eğlencelere kaptırmayıp, hep daha önce olmuş olayları izleyerek lüzumlusunu yapabileceğini iddia ettiler.

Başka bilginler de, kral neler olup bittiğine ne kadar dikkat ederse etsin, tek bir kişinin her hareket için en uygun vakte karar vermesinin imkansız olduğunu; kralın, her şeyin en uygun vaktini tespit etmeye yardımcı olacak bir bilge kişiler konseyi kurması gerektiğini söylediler.

Fakat bu defa da başka bilginler; "Bir konseyin önünde beklemesi imkansız bazı şeyler vardır, bu işlerin yapılıp yapılmayacağına ancak tek bir kişi anında karar verebilir" dediler.

"Buna karar vermek içinse neler olacağını önceden bilmek gerekir. Neler olacağını önceden bilenler de yalnızca sihirbazlardır. Dolayısıyla her hareketin doğru vaktini bilmek isteyen, sihirbazlara danışmalıdır."

İkinci soruya da aynı şekilde türlü türlü cevaplar geldi. Kralın en "fazla ihtiyaç duyduğu, en gerekli kişiler" bazılarına göre danışmanlar; bazılarına göre papazlar; bir kısmına göre hekimler; daha başka bir kısmına göre ise savaşçılardı.

Üçüncü soruya, yani "en önemli işin ne olduğu" konusuna gelince; bazıları dünyadaki en önemli şeyin bilim olduğunu söyledi. Bir kısmı savaşta ustalaşmak; daha başkaları da dini ibadet dediler.

Bütün cevaplar birbirinden farklı çıkınca, kral bunların hiçbirisini kabul etmeyip hiç kimseye de ödül vermedi. Ama hala doğru cevapları aradığı için, bilgeliğiyle ünlü bir münzeviye danışmaya karar verdi. Münzevi, hiç ayrılmadığı bir ağaç kovuğunda yaşar, yanınaysa sade halktan başkasını kabul etmezdi. Bu yüzden kral üstüne sıradan elbiseler giyerek kendisini halktan biri gibi göstermeye çalışarak yola düştü.

Münzevinin kovuğuna yaklaştıklarında atından indi ve muhafızını da geride bırakıp yola devam etti.

Kral yaklaşırken münzevi, kovuğunun önüne çiçek tarhları kazıyordu. Geleni gördü, selamlayıp kazmaya devam etti. Münzevi mecalsiz ve zayıf birisiydi; küreğini toprağa her sokuşunda bir parçacık toprak çıkarıyor, soluk soluğa kalıyordu. Kral yanına gelip şöyle dedi.

"Ey bilge münzevi, size üç sorunun cevabını almak için geldim: Doğru şeyi doğru zamanda yapmayı nasıl öğrenebilirim?"

En fazla muhtaç olduğum, dolayısıyla diğerlerinden fazla ilgi göstermem gereken insanlar kimdir?"

En önemli ve her şeyden önce kendimi vereceğim işler nelerdir?"

Münzevi, kralı dinledi, ama cevap vermedi. Avuçlarına tükürüp kazmaya devam etti.

58

"Yoruldunuz" dedi kral. "Küreği bana verin de biraz dinlenin." Münzevi; "Sağolun" diyerek küreği krala verdi, yere oturdu. Kral iki tarh kazdıktan sonra durup sorularını tekrarladı. Münzevi yine cevap vermeden ayağa kalktı, elini küreğe uzattı ve:

"Biraz dinlenin; bir parça da ben çalışayım." dedi. Fakat kral küreği ona vermeyip kazmaya devam etti. Bir saat geçti, bir saat daha... Güneş, ağaçların ardından batmaya başladı. Sonunda kral küreği toprağa saplayarak konuştu:

"Ey bilge kişi... Senin yanına sorularıma bir cevap bulmak için geldim. Eğer cevap vermeyeceksen, söyle de evime gideyim". Münzevi:

"Buraya koşarak birisi geliyor, dedi. Bakalım kimmiş?" Kral da arkasını döndüğünde bir adamın koşarak kendilerine doğru geldiğini ve karnına bastırıldığı ellerinin altından kan sızdığını gördü. Yaralı adam onların yanına ulaşınca, kendinden geçercesine inledi, sonra da bayılıp yere düştü.

Kral ve münzevi, hemen adamın üstündeki elbiseleri çıkardılar. Karnında büyük bir yara vardı. Kral yarayı elinden geldiğince yıkadı, mendiliyle ve münzevinin havlusuyla sardı. En sonunda kan durdu, adam kendisine gelince içecek bir şey istedi. Kral dereden taze su getirip ona verdi. Bu arada akşam olmuş hava soğumuştur. Kral, münzevinin de yardımıyla yaralı adamı kovuğa taşıyarak yatağa yatırdı. Yatağa uzanan adam gözlerini kapatıp derin bir uykuya daldı. Kral koşuşturmakta ve yapmış olduğu işlerden öylesine yorulmuştu ki eşiğe çöktü ve uyuyakaldı; kısa yaz gecesi boyunca deliksiz bir uyku çekti. Sabah uyanınca nerede olduğunu, yatakta uzanmış, şaşkın gözlerle ve dikkatle kendisine bakan yabancının kim olduğunu uzun süre hatırlayamadı.

Kralın uyandığını ve kendisine baktığını gören adam:

"Beni affedin" dedi, zayıf bir sesle. Kral:

"Sizi tanımıyorum, üstelik affedilecek bir şey yapmadınız ki" dedi.

"Siz beni tanımıyorsunuz, ama ben sizi tanıyorum" dedi yataktaki adam...

Ben, kardeşini astırdığımız ve mallarını elinden aldığımız için sizden oç almaya yemin etmiş bir düşmanınızım. Tek başınıza münzeviyi görmeye gittiğinizi öğrendim ve dönerken yolda sizi öldürmeye karar verdim. Ama akşam olduğu halde dönmediniz. Ben de sizi arayıp bulmak için pusuya yattığım yerden çıkınca muhafızlarınıza rastladım, beni tanıyıp yaraladılar. Onlardan kaçtım, fakat yaramdan çok kan akıyordu. Yaramı sarmasaydınız kan kaybından ölürdüm. Ben sizi öldürmek istedim, siz ise hayatımı kurtardınız. Eğer yaşarsam şimdiden sonra en sadık köleniz olup size hizmet edeceğim ve oğullarıma da aynı şeyi emredeceğim. Affedin beni."

Kral, düşmanı ile bu denli kolay barıştığı ve onun dostluğunu kazandığı için çok mutlu oldu; onu affetmekle kalmayıp uşaklarını ve kendi doktorunu gönderip onun tedavisini yaptıracağını söyledi.

Ayrıca mallarını iade edeceğine de söz verdi.

Yaralı adamla vedalaşan kral, kapının önüne çıkıp münzeviyi aradı. Gitmeden önce, sormuş olduğu sorulara cevap vermesini bir kez daha rica etmek istiyordu. Münzevi dışarıda, bir gün önce kazmış oldukları tarhlara çiçek tohumları ekmekteydi.

Kral ona yaklaştı ve şöyle dedi:

"Sorularıma cevap vermeniz için size son defa yalvarıyorum!..."

Yorgun dizlerinin üstünde çömelmiş olan münzevi, gözlerini kaldırıp krala baktı ve:

"Cevabınızı aldınız ya" dedi.

"Nasıl aldım? Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu kral.

"Anlayamıyorsunuz" diye cevapladı münzevi.

"Dün eğer benim dermansızlığıma acımayıp şu tarhları kazmasaydınız, gidecek ve şu adamın saldırısına uğrayacaktınız. Ve yanımda kalmadığınıza pişman olacaktınız. Yani en önemli vakit, tarhları kazdığınız vakitti. En önemli kişi bendim ve en önemli işiniz bana iyilik yapmaktı. Daha sonra bu adam yanımıza koşarak geldiğinde, en önemli vakit onunla ilgilendiğiniz vakitti, çünkü eğer onun yaralarını sarmasaydınız, sizinle barışmadan ölecekti. Dolayısıyla en önemli kişi oydu, en önemli iş de onun için yaptıklarınızdı.

Bundan sonra şu gerçeği unutmayın: Tek önemli vakit vardır.

İçinde bulunduğunuz an. O an en önemli vakittir, çünkü sadece o zaman elimizden bir şey gelebilir... En önemli kişi; kiminle beraberseniz odur.

Zira hiç kimse bir başkasıyla bir daha görüşüp görüşmeyeceğini bilemez... Ve en önemli iş; iyilik yapmaktır. Çünkü insanın bu dünyaya gönderilmesinin en önemli sebebi budur."

BAŞKASINI RENCİDE ETMEMEK

Yeni mezun olmuş bir öğretmen olan Mary, Navajo Kızılderililere ait bir yerleşim bölgesinde öğretmenlik yapmaya başlamıştı. Her gün beş öğrenciyi tahtaya çağırıyor ve ödev olarak onlara vermiş olduğu basit bir matematik problemini çözmelerini istiyordu. Onlar ise, tahtanın önünde sessiz ve isteksiz bir şekilde duruyorlardı. Mary bir türlü anlayamıyordu. Ne eğitim derslerinde, ne de Phoenix'de staj yaparken öğrendikleri bir işe yarıyordu.

"Neyi yanlış yapıyorum? Neden hep problemi çözemeyecek öğrencilerimi tahtaya kaldırıyorum acaba?" diye kendi kendine sorup duruyordu. En sonunda, öğrencilere sormaya karar verdi ve genç Kızılderili öğrencilerinden benlik imgesi ve öz değer konusunda şaşırtıcı bir şey öğrendi.

Öğrenciler birbirlerine birey olarak saygı duyuyorlardı ve herkesin problemleri çözmeyi beceremeyeceğini biliyorlardı. Bu genç yaşlarında bile sınıf içerisinde kazanan-kaybeden yaklaşımının sergilenmesinin bir işe yaramayacağını düşünebiliyorlardı. Tahtanın önünde bir öğrenci mahcup olursa bunun kimseye bir şey kazandıramayacağına inanıyorlardı. Onun için, herkesin önünde birbirleriyle rekabete girmeyi reddediyorlardı.

Bunu öğrendikten sonra, Mary sistemi değiştirdi. Artık öğrencilerinin ödevlerini teker teker kontrol ediyordu. Hiçbirini de diğerlerinin önünde mahcup duruma düşürmüyordu. Gençlerin hepsi öğrenmeye hevesliydi. Ama bunu yaparken başka birisini kötü duruma düşürmeyi istemiyorlardı.

b

KİM BİLİYOR Kİ?

Bilge kişi ile uzak yol gezgini, kendisi gibi ulu ve yaşlı bir çınarın gölgesine sığınmış, uyuklamakta olan ak saçlı bilgenin yanına sokuldu. Yaşlı bilge aslında uyuklamıyor, derin ve yoğun düşüncelere dalmış bulunuyordu. Uzak yol gezgini çok yorgundu.

Uzun mesafeler kat etmiş, demir çarık, çelik asa aşmadığı dağ, geçmediği dere, sürünmediği çöl kalmamıştı. 'Allah'ın iyiliği üstüne olsun,' dedi gezgin, yavaşça ulu çınarın altına serili, üstünde yaşlı bilgenin oturduğu hasırın bir kıyasına ilişirken. Yaşlı bilge, yüzünde o bilgelere özgü susku dolu gülümseyişle gezgine baktı. Gözleri karanlık ve dipsiz kuyular gibi kara, okyanuslar gibi derin ve uğultulu ormanlar kadar ferahlık vericiydi. Gezgin içinin önce ürpermeyle ve hemen sonra da tatlı bir güven duygusuyla dolmakta olduğunu hissetti. Yaşlı bilge, bir düşte fıslıdar gibi konuştu:

'Senin de bahtsız yolcu.'

Sonra elini ak sakallarına atarak gözleri yine dalgın, üstünde oturduğu hasırın gülerini seyretmeye koyuldu. 'Ne yaptığınızı sorma cesaretini gösterdiğim için beni bağışlayın ulu efendim,' dedi gün görmüş geçirmiş gezgin, 'Ama bu ıssız yol kavşağında, herkesten uzak... Yoksa uzlette misiniz?'

82

Yaşlı bilge bu kez gezgine bakmadan konuştu:

'Şu üstünde oturduğum eski hasır, bundan on yıl mukaddem, ince ve maharetli parmaklarıyla örmüş olan çingene hatunuyla konuşuyordum,' dedi. 'Bana acı dolu yaşam öyküsünü anlatıyordu...'

Uzak yol gezgini düşündü. Bazı bilgelerin hayvanlar, taşlar ve ağaçlarla konuştuğunu duymuştu. Hatta Hz. Süleyman'ın kuşlarla hasb-ı hal eylediği rivayet olunurdu. Gezgin bu konu üstünde fazla durmadı. Onu meşgul eden, bütün ömrünü bu işe ayırıp, yıllar yılı yollara düşüren, o medrese senin bu tekke benim dolaştıran o büyük meseleydi. İliştiği hasırın üstünde azıcık tedirgindi. Toparlanarak namaz kılar gibi dizlerinin üstüne çöktü. Sonunda dili çözüldü ve bir dizi sorusunun ilkine başladı:

'Ey ulu bilge', dedi, 'uzun yolları aşarak bilgeliğinden yararlanmaya geldim. Bir iki sorabilir miyim?'

Yaşlı bilge olumlu anlamda başını salladı. Gezgin ise daha önce yüzlerce medrese, katedral, manastır, kilise, havra, tekke ve

Asya'nın ulu camilerinde yine yüzlerce rahip, keşiş, hoca, imam, katedratik ve ermiş sorduğu sorular dizisine başladı.

'Bu dünya gerçek mi?'

Yaşlı bilge dudaklarında yine o sessiz tebessümle karşılık verdi:

'Acının gerçek olduğu kadar..'

'Ölümden sonra ne var?'

'Onu kim biliyor ki?'

'Tanrı var mı?'

'Var olduğunu düşünüyorsan, evet.'

'Nerden gelip, nereye gidiyoruz?'

Yaşlı bilge eliyle gezginin izlediği yolun batı ufkundaki başlangıç noktasıyla, doğu ufkundaki sonuç noktasını göstererek:

'Ben de senin kadar görebiliyorum,' dedi.

Gezgin bu karşılığa bayılmıştı. Heveslenerek sormayı sürdürdü:

'Evrenin sırrı nedir?'

'Görebildiğin ve anlayabildiğindir.'

Bu kadarını gezgin de biliyordu. Asıl can alıcı soruya sıra gelmişti.

'Büyük sır nedir?'

Bilge yine aynı karşılığı verdi:

'Görebildiğin ve anlayabildiğindir.'

'Ama' dedi yolcu, siz de başka bir şey söyleyemiyorsunuz.'

Yaşlı bilge bu kez azıcık hüznü karşılık verdi.

'Başkalarının görebildiği ve söyleyebildiği kadar.'

Bilgenin altında uyukladığı ağacın dalları arasında bulunan bir ispinoz yuvasında yumurtalar çatlıyor, başka bir dalda ise ardıc kuşları ötüşerek, evrenin türküsünü söylüyorlardı. Yolcu düşündü. Önüne baktı. Beklediklerini bulamamış ama şimdiye

kadar duyduklarından farklı şeyler duymuştu. Yine de yaşlı bilgeye saygıda kusur etmiş olmamak için teşekkür edip, ellerini öperek hayır dualarını aldı ve yola koyuldu.

Ulu çınardan bir kuru yaprak, dalından koparak hafif akşam rüzgarında usulca, dans eder gibi döne döne gelip bilgenin önüne düştü. Gezin, giderken, yuvasına bir ısırğan tohumu taneciğini taşımaya çalışan karıncayı ezdiğinin farkına bile varmamıştı. Yaşlı bilge ise dalgın gözlerle karıncayı toprağa gömen gezginin çarık izine bakıyordu. Dua okur gibi:

'Kim biliyor ki?' diye mırıldandı.

b

GÜNÜN BİRİNDE

64 Tarihteki en büyük başarı öykülerinin bazılarının arkasında, yüreklendirmek için edilmiş bir söz ya da seven bir insanın veya bir dostun güven veren bir davranışı vardır. Eşi Sophia olmasaydı, belki de Nathaniel Hawthorne'un adı edebiyatın ünlü isimleri arasında olmazdı. Bir gün Nathaniel eve morali çok bozuk gelip, eşine gümrükteki işinden atıldığını söyleyince, eşi neşeyle çılgılık atmış.

"Artık" demiş, "Kitabını yazabilirsin!" "Evet," demiş Nathaniel, "Ama neyle geçineceğiz kitabımı yazarken?"

Bunun üzerine eşi çekmeceyi açmış ve bir avuç para çıkarmış. "Nereden buldun onca parayı?" diye sormuş Nathaniel eşine.

Eşi: "Senin hep bir deha olduğuna inandım. Günün birinde bir şaheser yazacağını biliyordum. Bu yüzden evi geçindirmem için bana verdiğin haftalıktan bir kısmını kenara ayırdım ve işte bize bir yıl yetecek kadar paramız var."

Eşinin Nathaniel'e olan güveni, Amerikan edebiyatının en büyük romanlarından biri olan Scarlet Letter'in doğuşuna işte böyle neden olmuş.

b

GERÇEK DEĞERİ KEŞFETMEK

Genç adam yöresindeki bilge ve yaşlı kişilerle ilgili olumsuz sözler söylüyordu. Bir gün Dhu Nun ona küçük bir ders vermek istedi.

Genç adamı yanına çağırdı ve parmağındaki yüzüğü eline verdi.

"Şimdi" dedi. "Pazara git ve bu yüzüğü bir altına sat."

Genç adam bilgenin verdiği yüzüğü satmak için pazara gitti. Ama hiç kimse yüzüğe on gümüşten fazla vermiyordu. Sonunda umutsuzca Dhu Nun'un yanına döndü ve olanları anlattı.

Yaşlı bilge, genç adamın uzattığı yüzüğü almadı. Ona bu kez yeni bir görev verdi:

"Şimdi kuyumcuya git ve bu yüzüğün değerinin ne kadar olduğunu sor."

Genç adam bu kez elindeki yüzükle kuyumcuya gitti. Kuyumcu genç adamın gösterdiği yüzüğü inceledikten sonra "Size bu yüzük için bin altın verebilirim" dedi.

Genç adam kuyumcunun verdiği rakamı duyunca şaşırды. Hemen yaşlı bilgenin yanına giderek ona bu kez kuyumcuda olanları anlattı.

Dhu Nun genç adamı dinledikten sonra ona hiç unutamayacağı bir yaşam dersi verdi:

"Dünyadaki her varlığın gerçek değerini anlaman için çok çalışıp okuman, o işin uzmanı olman gerekir."

b

İMKANSIZI GERÇEKLEŞTİRMEK

Konfüçyüs, bir gün elinde bir cam kavanoz, öbür elinde irice, kırmızı bir elmayla sınıfa girdi. Girer girmez sağ elini havaya kaldırarak sordu: "Bu elimde gördüğünüz şey nedir?"

"Kavanooz!..." diye koro halinde cevap verdi öğrenciler.
Konfüçyüs diğer elini havaya kaldırdı: "Peki bu nedir?"

"Elmaaa..."

Ellerini indirdi. Kavanozu kürsünün önüne koydu. Elindeki elmayı içine attı. Gülümseyerek sınıfa döndü.

"Kavanozdan çıkarmayı başaran elmayı yer."

Çocuklardan biri kalktı. "Ben çıkarabilirim."

"Gel çıkar bakalım." dedi Konfüçyüs. Elini kavanoza rahatça soktu, elmayı kolayca avuçladı. Ama bir türlü elmayı dışarı çekemedi. Elma ile birlikte eli kavanozun ağzına sığmıyordu. Fakat çocuk elmayı da bırakmak istemiyordu. Konfüçyüs'e yalvarırcasına baktı:

"Hocam elimi kurtaramıyorum."

"Elmayı bırak" dedi Konfüçyüs.

"Ama elma yemek istiyorum"

Bütün sınıfla birlikte Konfüçyüs de bir kahkaha attı:

"İki şeye aynı anda her zaman kavuşamayabilirsin, oğlum. Tercih yapmak zorunda kalabilirsin."

Çocuk düşünüyor, formül arıyor, ama bulamıyordu. Ya eli kavanozda kalacak ki o taktirde zaten elmaya kavuşamayacaktı, ya da elmadan vazgeçip elini kurtaracaktı.

İki şıkta da elmayı yeme zevkinden mahrum kalıyordu. Mecburen elmadan vazgeçti elini kurtardı.

Konfüçyüs sınıfa sordu "Başka denemek isteyen var mı?"

Birkaç çocuk daha denemek istedi, ama başarılı olamadılar. Sonunda herkes yerine oturdu...

Konfüçyüs sınıfa dikkatle baktı.

"Peki bu elmayı kavanozdan ben çıkarabilir miyim?"

"Hayır!..." diye bağırdı tüm sınıf "imkansız."

Ve Konfüçyüs imkansızı başardı. Herkesin gözünün önünde avucunu açtı. Kavanozu ters çevirdi, elma yuvarlanarak eline düştü.

Bu sonucu gören herkes çok şaşırmişti. Bu kadar basit bir yöntem neden kendi akıllarına gelmemiştir?

Konfüçyüs ise herkesin aksine son derece ciddi görünüyordu.

"Çocuklar" dedi. "Aslında bu görüldüğü kadar basit bir şey değil."

"Ama çok basit" diye cevap verdi çocuklardan biri, "Kavanozu ters çevirince elma avucuna düşüyor."

"Görünene aldanma evlat" derken konuşan çocuğa döndü Konfüçyüs.

Elma tutan elini havaya kaldırdı, herkese gösterdi:

"Gerektiği zaman bir şeyi bırakabilmek, gerçekten basit bir iş değil."

Bırakmanız gereken şey bazen bir elma olabilir.

Bırakmanız gereken şey bazen bir makam olabilir.

Bırakmanız gereken şey bazen bir maaş olabilir.

Bırakmanız gereken şey bazen bir ünvan olabilir.

Bırakmanız gereken şey bazen bir rütbe olabilir.

Bırakmanız gereken şey bazen iktidar olabilir.

"Unutmayın: Bırakmanız gerekeni bırakmadan özgür olamazsınız."

b

SIHİRLİ HARDAL TOHUMU

Çin'de, tek oğlunu yitiren bir anne, yüreğindeki büyük üzüntüsüyle bir din adamına gitti ve derdine bir çare bulmasını istedi: "Oğlum bana hangi duaların, hangi sihirlerin geri getirebileceğini öğrenmek istiyorum" dedi. "Söyleyin, o duaları edeyim, o sihirleri yapayım."

Çinli din adamı, üzüntülü anneye acısını yatıştıracak sözler söylemek yerine, ona bir görev verdi:

"Bana, yaşamları boyunca bireylerinden teki bile hiçbir acı tatmamış bir evden, bir havuç hardal tohumu getir" dedi. "Onu, senin yaşamından acıyı yok etmek için kullanacağız."

Üzüntülü anne, bu sihirli tohumu isteyebilmek için, acının bilinmediği bir ev aramaya başladı.

Sonunda, çok güzel ve çok büyük bir konak gördü ve gitti, umutla kapısını çaldı.

"İçinde, acının asla yaşanmamış olduğu bir ev arıyorum" dedi. "Bu güzel ve büyük konağı görünce, burada acının yaşanmadığına inandım ve aradığım yerin burası olduğuna karar verdim."

Konağın sahipleri, acılı anneyi içeri aldılar, ona ikramda buundular ve acısını dinledikten sonra ona, "aradığı evin burası olmadığını" söylediler.

"Siz yalnız yerdesiniz" diye söze başladılar ve sonra da, başlarından geçen tüm acılı olayları anlatmaya başladılar.

Acılı anne, ev sahiplerini dinlerken onlara acımaya başladı:

"Bunlar benden daha acılı" dedi kendi kendine. "Bunlara birilerinin kesinlikle yardımcı olması gerekir."

Çevrede onlara yardım edecek kişilerin bulunmadığını görünce bir süre orada kaldı ve elinden geldiğince bu acılı aileye yardımcı oldu.

Acılı anne daha sonra kentte yine sokak sokak dolaşarak, içinde acının yaşanmadığı başka evler aramasını sürdürdü. Fakat hangi evin kapısını çaldıysa, tümünde acılı öyküler dinledi. İçinde acının yaşanmamış olduğu bir ev bulamamış, fakat kapısını çaldığı bu evlerdeki acılı tüm kişilerin acılarını paylaşarak onlara yardımcı olabilmmişti.

Acılı anne, gittiği evlerde tanıştığı acılı kişilerin acılarını azaltabilmek için onlara yardımcı olmaya kendini o denli kaptırdı ki, bir süre sonra kendi yüreğindeki evlat acısının da azalmaya başladığını gördü. Ve sonunda, sihirli hardal tohumunu aramayı da, içindeki acıyı da unuttuğunun ayırına vardı.

b

DERS VEREN AĞAÇ

Kesif ve taptaze dalları etrafa gölge salan, yaprakları neşe ile cıvıldaşan bir ağaç... Otuz metreye yaklaşan boyu var. Muntazam bir daire şeklindeki gövdesi zümrüt yeşili çimene ölçü ile dikilmiş bir anıt. Üç kişinin el ele verip ancak kucaklayacağı bu gövde enine uygun yüksekliği ile ne kadar zarif görünüyor. öyle bir vakar ve emniyetli oturmuş ki fırtınalara, kasırgalara meydan okuyor sanırsınız. Sordum:

"Nasil bu kadar boy attın; yıkılmaktan korkmuyor musun?"

"Ben mi, dedi, ben toprakta tutunacağım yerleri, oradan alacağım gıda ve kudreti sağlamadan bir santim bile yükselmedim ki. İçten gelen, kökten gelen kuvvetle dayanıp yükseldim. Onlar toprak altındadır; görünmez. Fakat asıl kudret oradadır. Ben kuruyuncaya kadar böyle dimdik ve ayaktayım.

Muhitime gölge, neşe ve saadetten başka bir şey vermiyorum ki. Zararlı değilim; neden korkayım?"

Hakikaten öyle ölçülü ve ahenkli büyümüştü ki değme fırtına onu toprağından söküp atamazdı. Biz insanlar çok haksız işler yaparız, idraksiz olanlara, odun gibi adam, deriz. Şu odun kadar aklımız olsa idi nice saman alevi şöhretlerin, nice pamuk ipliğine bağlanan saltanatların, ikballerin hazin akıbetlerine şahit olur muyduk? Aziz ağaç, sen muhitine gölge, neşe ve saadetten ziyade; ders veriyorsun, ders...

b

GELECEĞİNİ BİLİYORDUM

Savaşın en kanlı günlerinden biri. Asker en iyi arkadaşımın az ileride yere düştüğünü gördü.

İnsanın başını bir saniye bile siperin üstünde tutamayacağı ateş yağmuru altındaydılar.

Asker teğmene koştı ve:

Teğmenim fırlayıp arkadaşımı alıp gelebilir miyim?

Delirdin mi? der gibi baktı teğmen...

Gitmeye değer mi? Arkadaşın delik deşik olmuş. Büyük olasılıkla ölmüştür bile... Kendi hayatını da tehlikeye atma sakın...

Asker ısrar etti ve teğmen "Peki" dedi... "Git o zaman..."

İnanılması güç bir olay. Asker o ateş yağmuru altında arkadaşına ulaştı. Onu sırtına aldı ve koşa koşa döndü. Birlikte siperin içinde yuvarlandılar. Teğmen, kanlar içindeki askeri muayene etti... Sonra onu sipere taşıyan arkadaşına döndü:

Sana hayatını tehlikeye atmaya değmez demiştim. Bu zaten ölmüş..." "Değdi teğmenim" dedi asker.

"Nasıl değdi?" dedi teğmen. "Bu adam ölmüş görmüyor musun?"

"Gene de değdi komutanım. Çünkü yanına ulaştığımda henüz sağdı. Onun son sözlerini duymak dünyaya bedeldi benim için..."

Ve arkadaşının son sözlerini hıçkırarak tekrarladı:

Geleceğini biliyordum...demişti arkadaşı...Geleceğini biliyordum...

b

DERTLERE DERMAN OLAN SEVGİ

Rivayete göre adamın biri birden hastalanmış. Arkadaşları ziyarete gelince, kendisinde bir hafiflenme ve rahatlama görmüş ve nereden geldiklerini sormuş. "Falanca kişinin ziyaretinden." Cevabını alınca da "Acaba sözünü ettiğiniz kimse hasta mıydı?" demiş. "Evet öyle, fakat iyileşmiştir." Cevabı üzerine de, "Ben bu hastalığın nasıl, nereden geldiğini bir türlü anlayamadım."

Ancak benim bir dostumun bu hastalığa yakalanışından bana sirayet eden bir hastalık olduğunu şimdi anladım. Yüce Mevla'nın kendisine şifa bahsettiğini duyunca ben de kendimi iyi hissetmeye başladım." Ardından kağıt kalem isteyip dostuna şu şiiri yazmış:

"Hiç şüphesiz ben sıtmaya yakalandım, fakat senin de yakalanışını hissetmemiştim; ta ki ziyaretçilerin, senin rahatsızlığından bana haber getirinceye dek.

Ben dedim ki, bende sıtmaya yakalanacak bir hal yoktur; senin yakalanışından bana sirayet eden sıtmadan başka.

Şimdi ben beklenmedik bir rahatsızlığa yakalanmış durumdayım. Allah sana afiyet verince, ben de şifa bulmuş olacağım.

Öylesine ki benliklerimiz iç içe karıştı; şimdi benim olduğum yerde sen, senin olduğun yerde ben varım."

b

YAŞAMAYA İHTİYAÇ DUYMAK

71

Bir gün genç bir adam, büyük düşünür Aristo'ya gider yalvarır; "Lütfen, Aristo, bana bildiğin her şeyi öğret." der.

"Bildiğin her şeyi, ama her şeyi bilmek istiyorum!"

"İstediyini düşüneneğim. Ama önce birlikte nehre doğru söyle yürüyelim, ne dersin?" der Aristo. Genç adam nehre doğru Aristo'yla birlikte yürür. Nehre vardıklarında Aristo eğilip yerden bir taş alır, suya bırakır ve genç adama taşı sudan çıkarmasını söyler. Genç adam taşı çıkarmak üzere eğilince Aristo onu ensesinden kavrayıp kafasını suya sokar ve genç adam canhıraş bir halde kollarını sallayana dek öylece tutar. Genç adam nefes alabilmek için debelenip durur. Aristo, genç adamın bu numaradan kendine bir ders çıkarmış olacağına kanaat getirdiğinde kafasını sudan çıkarır.

Nihayet tekrar konuşabilecek hale gelince şaşkınlık ve öfkeyle sorar genç adam: "Neden yaptın bunu? Az kalsın boğuluyordum!"

Aristo yanıtlar: "Sana bildiğim her şeyi öğreteceğim. Ama öğreteceklerimi öğrenmek için, öğreteceklerime fena halde ihtiyaç duymam lazım. Yaşamak için nefes almaya duyduğum kadar gereksinim duymuyorsun, öğreneceklerinin sana bir faydası olmaz."

b

BABAM DEĞİLDİ

Hemşire, yorgun ve endişeli, genç adamı yaşlı adamın yatağının yanına götürdü.

"İşte oğlunuz geldi" diye fısıldadı hasta adamın kulağına.

Birkaç defa tekrarladı bu sözleri. Nihayet, yaşlı adamın gözleri yavaş yavaş açıldı. Geçirdiği ağır kalp krizinden sonra, şimdi son derece bitkin ve halsiz durumdaydı. Onu, yatırdıkları oksijen çadırından, dışarıda, yatağının ucunda duran genci hayal meyal görebiliyordu.

Genç adam, çadırın içinden uzanan buruşuk eli ellerinin arasına aldı ve parmaklarıyla okşamaya başladı. Parmaklarından hem sevgi, hem de ümit mesajı akıyordu yaşlı adamın eline.

Hemşire, gencin oturması için bir sandalye getirdi ve yatağın yanına koydu. Genç adam, bütün yorgunluğuna rağmen, gece boyunca yaşlı hastanın elini tuttu ve ona ümit dolu sözler fısıldadı. Oğlunun elini sıkı sıkıya tutarken, ölüm döşeğindeki adam hiçbir şey söylemedi.

Şafak sökerken hasta öldü. Genç adam, saatlerdir tuttuğu, şimdi hayatın terk ettiği eli yatağın kenarına koydu usulca; sonra da durumu hemşireye bildirmeye gitti.

Hemşire, ölümden sonra yapması gereken işlemleri yaparken, hala orada bekliyordu genç adam. Hemşire işini bitirdikten sonra, ona takdir dolu birkaç şey söyledi.

Ama genç adam hemşirenin sözünü kesti:

"O adam kimdi?"

Şaşırın hemşire:

"Sizin babanız olduğunu düşünmüştüm" diye cevapladı.

"Hayır, babam değildi. Onu daha önce hiç görmemiştim bile."

"O halde, neden sizi ona götürdüğümde hiçbir şey demediniz?"

Genç adam gülümseyerek şöyle dedi:

"Oğluna ihtiyaç duyduğunu ve oğlunun burada olmadığını biliyordum. Ona oğlu olmadığını söyleyecektim, ama o kadar hastaydı ki yapamadım. Sadece şunu hissettim: o anda bana ihtiyacı vardı."

b

HAVUZA İTİLMEK

İçinde bulunduğumuz durumları her zaman kendimiz seçmeyiz, ama nasıl baş edeceğimize kendimiz karar verebiliriz. Önemli olan, yalnızca başımıza gelen şey değil, o durumda ne yapacağımızdır.

Çok varlıklı bir işadamı çalışanlarını yıl sonu kutlaması yapmak üzere görkemli evine davet etmiş. Çalışanlarından en cesur ve en sadık olanı anlamak için de bahçesindeki havuzu timsahlarla doldurmuş. Yemekten sonra çalışanlarını içinde timsahların bir aşağı bir yukarı yüzdüğü havuzun kenarına çağırmış.

"İçinizde en sadık kim?" diye sormuş. "Suya kim dalıp, havuzu yüzerek bir uçtan diğerine geçebilir?" Bunu başaracak olana on bin dolarlık bir ikramiye vereceğini açıklamış. Fakat kimse yerinden kıpırdamamış.

Adam bu kez ikramiyeyi yirmi bin dolara çıkarmış. Birden havuza birinin atladığını duymuşlar. Ofiste çalışanlardan biri suya atlamış ve yüzmeye başlamış, timsahlar da topuklarındaymiş. Sadık eleman havuzun diğer ucundaki merdivene tutunup, kendisini güvenli bir şekilde yukarı çekmiş.

"Bravo!" demiş iş adamı. "En yürekli, en sadık çalışanım sensin. Kimse bunu başaramadı bugüne kadar. Bunu nasıl yaptın?"

Giyisilerinden sular süzülen adam: "Nasıl mı yaptım? Yalnızca beni kimin ittiğini öğrenmek istiyorum!"

b

BİR GÜNÜ DEĞİL BİR HAYATI

Bir lisenin eski mezunlarının buluştuğu gün, bazı eski öğrenciler kürsüde okula dair hatıralarını anlatıyorlardı.

Yirmi yıl önce mezun olmuş öğrencilerden biri, ikinci sınıftaki sanat öğretmeninden bahsetti. Üniversiteye gitmeye onun teşvikiyle karar verdiğini ve şimdi iyi bir üniversitede profesör olduğunu, hayatından da memnun olduğunu söyledi.

Günün ilerleyen saatlerinde, öğretmen ile eski öğrenci, uzun yıllar sonra birbirini bulmayı başardılar.

"Öğrettiklerim hakkında söylediklerin için teşekkür ederim" dedi sanat öğretmeni. "Bana çok güzel bir gün geçirmemi sağladın."

"Rica ederim" diye cevap verdi öğrencisi. "Teşekkür etmek benim boynumun borcu. Çünkü siz, günümü değil, bütün bir hayatımı güzelleştirdiniz!"

b

UMUDUNUZ YOLDAŞINIZ OLSUN!

İki çocuklu bir aile hafta sonunu piknik yaparak geçirmeye karar verirler. Piknik yerine vardıklarında anne yemeği hazırlarken, çocuklar babalarıyla birlikte yürüyüşe çıkar. Uzun bir yürüyüşten sonra oldukça yorulan küçük çocuk yalvarırcasına bakan gözlerle, 'Babacığım çok yoruldu. Lütfen beni kucağında taşıy mısın?' der. Baba; 'Ben de yorgunum oğlum' der demez çocuk ağlamaya başlar. Baba tek kelime etmeden ağaçtan bir dal

keser. Dalı bıçakla biçimlendirip, çocuğa zarar vermeyecek biçimde yontar. Sonra dalı oğluna verir. 'Al oğlum, sana güzel bir at' der. Çocuk sevinçle dal parçasından yontulmuş ata biner ve sıçrayarak, ata vurarak annesinin yanına doğru gitmeye başlar. Babasını ve ablasını geride bırakmıştır bile...

Baba gülerek kızına: 'İşte yaşam budur kızım. Bazen zihnen ya da bedenen kendini çok yorgun hissedeceksin. İşte o zaman kendine değnekten bir at bul ve neşe ile yoluna devam et. Bu at, bir arkadaş, bir şarkı, bir çiçek, bir şiir ya da bir çocuğun tebessümü olabilir.'

Değnekten atınız hiç eksik olmasın!

b

İSRAF BİLMEYEN KIZ

Bir zamanlar, bir adam evlenme çağına gelen oğluna uygun bir eş bulmak istiyordu. Oğlu da kendisi gibi dış güzellikten başka özellikler de arıyordu. Akıllı babanın bir meyve bahçesi vardı. Bir gün kendisine getirilen her torba çöpe elma vereceğini ilan etti.

Civarda yaşayan herkes bu çağrıya şaşırды, ama yine de çöplerini adama götürüp elma almak istediler. Getirilen çöp miktarına göre, yaşlı adam kimine on, kimine on beş elma verirdi. Kimse bu işi anlamadıysa da, çöp karşılığında elma almayı çok sevmişlerdi. Çok çöp getiren çok elma alıyordu.

Bir gün adamın kapısını genç bir kız çaldı. O da getirdiği çöp karşısında elma almak istiyordu. Adam kızın elindeki torbaya baktı. Torbada azıcık çöp vardı.

"Kızım" dedi yaşlı adam. "Bu kadar az çöp olur mu? Bu kadarcık çöp bir elma bile yapmaz."

"Özür dilerim amca" dedi genç kız boynunu bükerek. "Ama ne yapabilirim? Biz her şeyi hep iktisatlı kullandığımız için, bizim evimizden çok çöp çıkmaz."

Adam kızın bu cevabı karşısında sevinçle gülümsedi. Sonra da onun nerede oturduğunu, babasının kim olduğunu öğrendi. Birkaç gün sonra da bu iktisatlı ve tutumlu ailenin kızını oğluna istemek için o eve gitti. Hem adam, hem de oğlu israf nedir bilmeyen bir gelin buldukları için mutlu oldular.

b

DENİZ YILDIZI

Yazı yazmak için okyanus sahillerine giden bir yazar, sabaha karşı kumsalda dans eder gibi hareketler yapan birini görür.

Biraz yaklaşınca, bu kişinin sahile vuran denizyıldızlarını, okyanusa atan genç bir adam olduğunu fark eder. Genç adama yaklaşır: Neden denizyıldızlarını okyanusa atıyorsun?

Genç adam yanıtlar; Birazdan güneş yükselip, sular çekilecek.

Onları suya atmazsam ölecekler. Yazar sorar; Kilometrelerce sahil, binlerce denizyıldızı var.

Ne fark eder ki? Genç adam eğilir, yerden bir denizyıldızı daha alır, okyanusa fırlatır.

- Onun için fark etti ama...

b

DİLSİZ ÇORAPÇI

Vapurdaki yolcular kapının sık sık açılıp örtülmesinden hoşlanmazlar. Özellikle kapıya yakın oturanlar. Serin hava içeriye girip biraz ısınmak, nefeslerin ısıttığı havaysa dışarıya çıkıp biraz serinlemek ister.

İşte bu sırada elinde çoraplarla bir genç girdi içeri. Yolculara az sonra elindeki çorapları tanıtacak. Ucuz ve iyi çoraplar bunlar, diyecek. İki çift alana bir çift hediye edecek henüz kimse

yüzüne bakmıyor. Konuşması ilgilerini çekerse merakla başlarını kaldıracaklar birer birer. Gazete okuyanlar biraz eğip gazetelerini, üzerinden göz ucu ile bakacaklar. Çoğunun umurunda bile değildir satıcılar. Hep aynı şeyleri satarlar çünkü. Taraklar, masa örtüleri, havagazı çakmakları, tükenmez kalemler.. Bu kez de çorap.

Duydukları garip seslerle birer ikişer başlarını kaldırdılar. Söylenenlerden hiçbir şey anlamamışlardı. Delikanlı bir yandan elindeki çorapları daha iyi görsünler diye havaya kaldırıyor, diğer yandan hiç kimsenin anlamadığı bir dilde çoraplarını övüyordu.

Evet, almanız gerek bu çoraplardan. Kış geldi. Ayaklarınız üşüyor. Üstelik ucuz. Bunları mı söylüyordu yoksa daha başka şeyler mi? Alın, yoksa bu akşam eve döndüğümde gereken para tamamlanmış olacak.

Kaşlarını, ellerini oynatıyor. Yüzü şekilden şekile giriyor, ısrarla anlatıyor, anlatıyordu. Sonra sustu. Sıraların arasında dolaşmaya başladı...

Bir ara gözlerini bana çevirdi; dudaklarının titrediğini gördüm. Bir şeyler söylemek istediğini hissediyordum; ama konuşmıyordu. Onun sormak istediğini anlamak için cümlelere ihtiyacım yoktu.

Kapı örtüldü. Dışarı çıkarken satıcı, serinlik doldu içeriye. Soğuk mu titretmişti ön sıralarda oturan şu adamı, yoksa dili olduğu halde anlatamadıkları mı?

b

ELİNDEKİYLE YETİNMEK

Zamanın birinde bir kasabada yaşayan dünyalar güzeli bir kız varmış. Bu kız öyle güzelmiş ki çok uzak şehirlerden, diyarlardan

çok yakışıklı, çok zengin asil pek çok delikanlı onu görmeye gelirmiş. Kendisiyle evlenmek isteyen nice prensi, şövalyeyi reddeden bu genç kız kimseleri beğenmezmiş. Bu arada aynı kasabada yaşayan ve bu kıza aşık olan genç bir delikanlı da bu kıızı istemiş. Aradan uzun yıllar geçmiş. Bizim delikanlı kasabadan ayrılmış, kendine başka bir hayat kurmuş ve evlenip çoluk çocuğa karışmış.

Bir gün yolu bir zamanlar yaşadığı güzel küçük kasabaya düşmüş. Orada tanıdık birine rastladığında aklına bir zamanlar orada yaşayan dünyalar güzeli kız gelmiş ve ona ne olduğunu sormuş. Yaşlı adam önünde gül bahçesi olan bir evi göstererek kızın evlendiğini söylemiş. Bizim ki bir zamanlar herkesi reddetmiş olan kızın kocasını pek merak etmiş. Bir gün gizlenip kocasını evden çıkarken görmüş. Kızın kocası şişman, kel ve çirkin mi çirkin bir adammış. Üstelik zengin bile değilmiş. Çok merak eden adam kocası gittikten sonra evin kapısını çalmış. Kız kapıyı açınca kendisini tanıtmış ve neden böyle bir adamla evlenmiş olduğunu sormuş. Kız da ona arkasında ki gül bahçesinden en güzel güllü koparıp getirirse cevabı vereceğini ama bu arada tek şartının bahçede ilerlerken geriye dönmemesi olduğunu söylemiş. Adam da bunun üzerine yüzlerce güzel gülün olduğu bahçede ilerlemeye başlamış. Birden çok güzel sarı gül görmüş. Tam ona doğru eğilirken biraz ilerde kocaman pembe bir gül gözüne çarpmış. Tam ona uzanırken daha ilerde muhteşem güzellikte kırmızı bir gül goncası görmüş. Derken bir de bakmış ki bahçenin sonuna gelmiş ve mecburen oradaki bir güllü koparıp kıza getirmiş.

Bahçenin en güzel gülünü getirmesini beklerken kız bir de ne görsün; yaprakları solmuş cılız bir gül... Bunun üzerine adama dönen kız şöyle demiş;

"Bak gördün mü her zaman daha iyisini bulmak isterken ömür geçer ve sen en kötüsüne razı olmak zorunda kalırsın. Bu yüzden zamanında elindeki ile yetinebilmeyi öğrenmek gerekir.

İNANÇ VE AZİM

Sir Hillary, 1952 yılında da Everest'e çıkma girişiminde bulunmuş, fakat bu girişimi başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Bu girişiminden birkaç hafta sonra İngiltere'de bir okulun öğrencilerine konuşma yapmak için çağrılmıştı. Konuşmanın konusu, onun zirveye tırmanış girişimiydi.

Edmunda Hillary, bu girişiminde başarısız olduğunu kabul ettikten sonra bir süre durdu ve mikrofonu bırakıp, konuşma kürsüsünün yanında duran Everest'in büyük boy fotoğrafı önüne doğru yürüdü.

Sonra da fotoğrafa dönüp, yumruğunu havaya kaldırarak, yüksek sesle koca zirveye meydan okudu:

"Beni bu ilk denememde yendin ama, senle devam bitmedi, ey Everest" diye haykırdı. "Bekle beni, sana yine geleceğim ve seni bu kez, ayaklarımın altına alacağım..."

Everest'e bu meydan okumasından sonra Hillary salondaki öğrencilere döndü ve onlara, bir yıl sonra ulaşacağı başarısının gizini o gün açıkladı:

"Beni bu kez yendiği için Everest gözümde şimdi daha da büyüdü ama" dedi. "Benim bunu bildiğim gibi, o da şunu iyi bilmek zorundadır: Onu yenmediğim için, bendeki inanç ve azim de daha da büyüdü, daha da güçlendi..."

Bu konuşmadan bir yıl sonra Everest, Hillary'nin ayakları altındaydı...

b

EN GÜZEL BİRİNCİLİK

Yıllar önce, Seattle'de düzenlenen Engelliler Olimpiyatında, sıra 100 metre finallerine gelmişti. Finale kalan dokuz yarışmacıdan her biri ya fiziksel açıdan engelliydi yahut zihinsel açıdan.

Yarışmacılar, başlama çizgisindeki yerlerini aldılar ve başlama işareti verilir verilmez var güçleriyle ileri atıldılar. Hiçbiri, atletizm yarışmalarında görmeye alışık olduğumuz türden bir hamle gerçekleştiremedi elbette. Ama hepsi de bu yarışını kazanmaya istekliydi ve yapabildikleri en iyi koşuyu yapmaya çalışıyorlardı.

Biri hariç!

O, daha ilk birkaç metrede tökezleyip yere yuvarlanmış, dengesini koruyamadığı için yerde iki kere takla atmış, sonra da hüüngür hüüngür ağlamaya başlamıştı.

O kadar yüksek sesle ağlıyordu ki, öndeki sekiz yarışmacı da onun hıçkırıklarını işitip önce yavaşladılar, sonra başlarını geriye çevirdiler, sonra da bitiş çizgisine doğru koşmayı bırakıp yerdeki bu sakat gencin yardımına koştular. İçlerinden, Down Sendromu'ndan muzdarip bir kızcağız eğildi, gözyaşları içinde yerde oturan genci öptü, ve elinden tutup onu kaldırmaya çalıştı. Diğerleri de yardımcı oldular kendisine. Sonra, dokuz yarışmacı el ele tutuşup bitiş çizgisine doğru beraberce koşmaya başladılar.

Yarış pistindeki bu tablo karşısında bütün stadyum ayağa kalkmıştı. Seyirciler dokuz yarışmacıyı da ayakta alkışlıyor; kimi-si de, bir duygu seli içerisinde, gözyaşlarını silmeye çalışıyordu. Alkışlar yarışmacılar el ele bitiş çizgisini geçtikten sonra dahi bitmek bilmedi.

O gün o stadyumda bulununlar, bu olayı hala anlatırlar. Zira o an, hayatları boyu unutamayacakları bir şey öğrenmişlerdi: hayatta gerçekten değerli olan, her halükarda kazanıp birinci olmak değildir; başkalarının da kazanmasına yardım etmek çok daha değerlidir. Bu, bizi bir derece yavaşlatsa, hatta yürüdüğümüz istikameti bir parça değiştirmemizi gerekli kılsa bile...

BAŞKALARININ RAHATI İÇİN

Eski devirlerden birinde, bilge bir kral, sarayda büyük bir davetin olduğu bir gün, saraya gelen yolun üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de sarayın geniş pencerelerinden birinin kenarına oturmuştu.

Güneş yavaş yavaş yükselmeye başladığında, davetliler yola düşmeye başlamıştı. En zengin tüccarlar, en güçlü kervancılar, en meşhur sanatçılar, civarda oturan saray görevlileri, sair davetliler... Hepsi birer ikişer saraya doğru yola koyuldular ve yolun ortasında koca bir kaya parçası görünce de mecburen kayayı dolaşp yollarına devam ettiler. Birçoğu kendi kendine söylendi, kendi kendine söylenmekle kalmayıp güvendiği dostlarıyla da bu kayanın lafını edenler oldu. İçlerinde, "Halktan bu kadar vergi alınıyor ama şu işe bak sarayın yolu bile doğru dürüst yapılmıyor." diye yüksek sesle konuşmaya cesaret edenler bile vardı.

O gün şehrin pazarına sırtında mal getirmekte olan köylü de o yolun yolcuları arasındaydı. Her hafta şehre mal indirdiği yolda kocaman bir kaya görünce, sırtındaki küfeyi yere koydu, iki eliyle kayaya sarıldı ve ıkına sıkıla itmeye başladı. Kaya öyle biriki hamleyle yerinden oynayacak gibi değildi. Ama köylü, geleinin gidenin rahatı için kayayı yerinden oynatmaya kararlıydı. Öyle etti, böyle yaptı, yoruldu, terledi, ama en sonunda kayayı yolun kenarına itmeyi başardı.

Sonra küfesini almaya yöneldi ki, kayanın eski yerinde bir kesenin durduğunu fark etti. Merakla keseyi açtı. Kese altın doluydu. İçinde de kral adına yazılmış bir not vardı:

"Bu altınlar, başkalarının rahatı için kendi rahatından fedakarlık edebilen birine, yani bu kayayı yoldan çeken kişiye aittir. Güle güle kullansın"

KÜÇÜK BİR TEBESSÜM

Genç kız üzgün görünen yabancıya gülümsedi. Adam kendini daha iyi hissetti. Geçmişte bir arkadaşının ona yapmış olduğu bir iyiliği anımsadı ve ona bir teşekkür mektubu yazdı.

Bu mektup arkadaşının o kadar hoşuna gitti ki, yemek yediği lokantaya iyi bir bahşış bıraktı. Bu bahşışın miktarına şaşırarak garson tümünü bir bahse yatırdı.

Ertesi gün, kazandığı parayı aldı ve bir kısmını yolda gördüğü fakire verdi. Adam çok sevindi çünkü iki gündür ağzına bir lokma bile koymamıştı. Yemeğini bitirdikten sonra, kaldığı izbe odaya gitmek üzere yola koyuldu.(O sıra da başına bir felaket geleceğinden haberi yoktu.)

Yolda soğuktan titreyen bir köpek yavrusuna rastladı ve onu alıp eve götürdü. Soğuk fırtınadan kurtulup başını sokacak bir yer bulduğu için köpekçik çok mutluydu.

O gece evde yangın çıktı. Köpek yavrusu havlamaya başladı. Bütün ev halkını uyandırana kadar havladı ve böylece yangından herkes kurtuldu.

b

HAYATIN SIKINTILARI

Bir zamanlar, tahta oymacılığıyla uğraşan, hayatın sadece yüzeyinde kalmayıp, hakikatlerini de hissetmeyi beceren yaşlı bir usta yaşardı. Bu ustanın, her şeyden şikayet eden bir çırağı vardı. Çırak, başına gelen en küçük sıkıntıdan bile şikayet ediyordu. Hayat onun için sanki sırf kötülüklerden, sıkıntılardan ve mutsuzluklardan ibaretti.

Ustası bir gün çırağı tuz almaya gönderdi. Adeti olduğu üzere, çırak söylene söylene denilen şeyi yaptı. Döndüğünde

"Şimdi tuzun ne gereği vardı?" gibisinden bir edayla tuzu ustasının önüne koydu.

Usta, ona şimdi bir avuç tuzu bir bardak suya döküp karıştırmasını söyledi. Çırak yine suratı asık bir şekilde söyleneni yaptı. Usta "Şimdi de o suyu iç" diye emretti. Çırak, önce kaşlarını çatı. Bir bardak tuzlu suyu içmesini nasıl isterdi ki ustası? Ama ona olan saygısından, zorlanarak da olsa bardaktan bir yudum aldı, almasıyla suyu tükürmesi bir oldu.

"Tadı nasıldı?" diye sordu usta.

"Acı!" diye kızgınlıkla cevap verdi çırak.

Usta, anlamlı anlamlı gülümseyerek çırağı bu defa köyün kenarındaki tatlı su gölünün kıyısına götürdü. Çırağına aynı şeyi burada yapmasını, bir avuç tuzu göle atmasını, sonra da gölden su içmesini söyledi.

Çırak söyleneni yaptı, tuzu göle atıp tatlı suyundan kana kana içti. O ağzının kenarlarından akan suyu eliyle silerken ustası sordu:

"Tadı nasıldı?"

"Bal gibi tatlı!" diye karşılık verdi çırak.

"Tuzun tadını alabildin mi?" "Hayır."

Bunun üzerine, bilge usta, suyun yanında diz çökmüş olan çırağının yanına oturdu ve ona ömrü boyunca unutamayacağı şu dersi verdi:

"Evladım! Hayatımızdaki sıkıntılar tuz gibidir, ne azdır ne de çok. Sıkıntıların miktarı hep aynıdır. Ancak, bu sıkıntıların kişiye ne kadar ıstırap vereceği onun neyin içine konulacağına bağlıdır. Bir sıkıntının, ıstırabın olduğunda yapman gereken şey duygularını genişletmektir. Bardak olmayı bırakıp göl olmaya çalışmaktır. O anda görmesen bile, o sıkıntılarının sonucundaki güzellikleri görebilmektir."

SOL KOL

Japonya'da bir çocuk 10 yaşlarındayken bir trafik kazası geçir-miş ve sol kolunu kaybetmiş. Oysa çocuğun büyük bir ideali var-mış, büyüyünce iyi bir judo ustası olmak. Sol kolunu kaybetme-siyle birlikte bu hayali de yıkılan çocuğunun büyük bir depres-yona girdiğini gören babası, belki bir ümit ışığı olabilir düşünce-siyle Japonya'nın ünlü bir judo hocasına gidip, çocuğun duru-munu anlatarak yapılacak bir şey olup olmadığını sormuş.

Judo hocası "Çocuğu getir bir bakalım." demiş. Ertesi gün ba-ba ile oğul çıkmışlar hocanın karşısına. Hoca çocuğu öyle bir süzmüş ve "Tamam." demiş. "Yarın çocuğun eşyalarını getir başlıyoruz."

Ertesi gün çocuk geldiğinde hocası ona bir hareket göstermiş ve "Bu harekete çalış." demiş.

Çocuk bir hafta aynı hareketi çalışmış. Sonra hocasının yanına gidip, "Bu hareketi öğrendim, başka hareket göstermeyecek misi-niz?" diye sormuş. Hocanın cevabı "Çalışmaya devam et." olmuş.

2 ay, 3 ay, 6 ay derken çocuk okuldaki bir yılını doldurmuş. Bu bir yıl boyunca da hep o aynı hareketi tekrarlamış. Hocanın yanına tekrar gitmiş.

Hocam 1 yıldır aynı hareketi çalışıyorum. İyi de yapıyorum. Bana yeni bir hareket göstermeyecek misiniz?

Sen aynı harekete çalış oğlum. Zamanı gelince yeni harekete geçeriz.

2 yıl, 3 yıl derken çocuk hocanın nezaretinde 5 yılını doldur-muş. Bir gün hocası çocuğun yanına gelip, "Hazır ol. Seni büyük turnuvaya yazdırdım. Yarın maça çıkacaksın." demiş. Delikanlı şok olmuş. Hem sol kolu yok, hem de judoda bildiği tek bir hareket var. Ünlü judocuların katıldığı turnuvada hiçbir şansının olmayacağını düşünmüş; ama hocasına saygısından dolayı da ses çıkarmamış.

Turnuvanın birinci günü delikanlı ilk müsabakasına çıkmış. Rakibine bildiği o tek hareketi yapmış ve kazanmış. Derken ikinci, üçüncü maç... Çeyrek final, yarı final ve umulmadık bir biçimde finale katılmaya hak kazanmış.

Finalde delikanlının karşısına ülkenin son 10 yıldır yenilmeyen şampiyonu çıkmış. Rakip, judoda tam bir üstad. Delikanlı dayanamayıp hocasının yanına koşmuş.

Hocam, hasbelkader buraya kadar geldik. Rakibime bir bakın hele, yılların şampiyonu. Bende ise bir kol eksik ve bildiğim tek bir hareket var. Bu kadarı bana yeter. Çıkıp da rezil olmayayım. İzin verin turnuvadan çekileyim.

Olmaz. Yenilsen de bu turnuvadan çekilmeyeceksin.

Çocuk çaresiz çıkmış müsabakaya ve maç başlamış. Delikanlı yine bildiği o tek hareketi yapmış ve bir hamlede rakibini yere sererek şampiyon olmuş.

Hocam nasıl oldu bu iş? Benim bir kolum yok ve bildiğim tek bir hareket var. Nasıl oldu da ben kazandım?

Bak oğlum, ilk olarak, 5 yıldır aynı hareketi çalışıyorsun. O kadar çok çalıştın ki yeryüzünde o hareketi senden daha iyi yapan kimse yok. İkinci olarak da, o hareketin tek bir karşı hareketi vardır. Onun için de, rakibin senin sol kolunu tutması gerekir.

b

TOKMAKSIZ KAPI

19. yüzyılın büyük İngiliz ressamlarından William Holman Hunt'ın, bir bahçeyi tasvir eden bir tablosu Londra Kraliyet Akademisi'nde sergileniyordu. Hunt'ın "Kainatın Işığı" adını verdiği bu tabloda geceleyin elindeki fenerle bahçede duran filozof kılıklı bir adam görölüyordu. Adam, serbest kalan eliyle bir kapıya vuruyor ve içeriden bir cevap bekler gibi görünüyordu. Tabloyu tetkik eden bir sanat eleştirmeni Hunt'a dönerek: "Güzel bir

tablo doğrusu, ama manasını bir türlü kavrayamadım" dedi, "Adamın vurduğu kapı hiç açılmayacak mı? Ona tokmak takmasını unutmuşsunuz da..."

Hunt gülümsedi: "Adam alelade bir kapıya vurmuyor ki.." dedi.

"Bu kapı, insan kalbini temsil ediyor. Ancak içeriden açılabil-
diği için dışımda tokmağa ihtiyaç yoktur."

b

BAŞARIYI GÖRMEK

4 Temmuz 1952 günü, 34 yaşında bir kadın Pasifik Okyanusu-
na bir dalış yaptı. Catalina Adası'ndan 21 mil batısında kalan Ka-
liforniya'ya doğru yüzmeye başladı. Eğer başarılı olursa bunu ya-
pan ilk kadın olacaktı. Adı Florence Chadwick olan bu yüzücü,
Manş Denizi'ni her iki yönde geçen ilk kadındı. O sabah su vücu-
du uyuşturacak kadar soğuktu. Ve sis o kadar yoğundu ki; bera-
berindeki tekneleri güçlükle görebiliyordu. Milyonlarca insan te-
levizyonlardan onu izliyordu. Köpek balıklarının ve dondurucu
soğğun etkisini hiçe sayarak 15 saat yüzdü. Yakındaki teknede
bulunan annesi ve antrenörü hedefe çok yaklaştığını ve devam
etmesini söyledilerse de o kendisini sudan çıkarmalarını istedi.
Azimli yüzücü, Kaliforniya kıyısına yarım mil kala sudan çıkışının
nedenini şöyle açıkladı: "Karayı görseydim başarabilirdim."

b

KÜÇÜK CIVATA

Vaktiyle koskoca bir gemide küçücük bir cıvata vardı. Bu, iki
büyük çelik levhayı birbirine bağlayan küçük cıvatalardan biriy-
di. Gemi Hint Okyanusu'nda yol alırken bu küçük cıvata, bir-
den bire laçka olmaya başladı, düşme tehlikesiyle karşılaştı.
Öteki cıvatalar, "Sen düşersen biz de düşeriz!" diye seslendiler.
Geminin teknesindeki perçinler de, "Biz de çok sıkıştık, biz de

laçka olalım" dediler. Bunu duyan demir kaburgalar ise "Ne olur yapmayın" diye yalvardılar. "Siz tutmazsanız biz mahvoluruz!"

Derken, küçük cıvatanın niyeti yıldırım hızıyla bütün gemiye yayıldı. Gemi titremeye başladı. Bunun üzerine bütün kaburgalar, levhalar, cıvatalar, en küçük perçinler el ele verip küçük cıvataya bir elçi gönderdiler. Küçük cıvata yerinde kalmalıydı. Aksi halde gemi parçalanacak, içlerinden hiçbiri vatana kavuşamayacaktı.

Küçük cıvata kendine bu kadar önem verilemesine çok sevindi ve olduğu yerde kalacağını bildirdi.

b

HEDEFE GİDERKEN YÜRÜMEK

Tarlasında çalışan hocaya tanımadığı biri yaklaşır: "Efendi amca, falanca köye kaç saatte gidebilirim?" Hoca cevap vermemiş. Halbuki üç kez seslenmiş yabancı. "Her halde sağır" diye düşünüp yoluna devam etmiş. Epey uzaklaştıktan sonra, Hoca "Evlad gel!" diye bağırmış. Merakla geri dönen gence: "Sen üç saatte ancak gidersin." demiş. Adam kızmış: "Be adam biliyordun da daha önce niye söylemedin?" "Evet!" demiş Hoca, "Yolu biliyorum ama senin nasıl yürüdüğünü görmeden nasıl cevap verebilirdim ki?"

b

ASLAN GİBİ OLMAK

Adamcağzın biri geceyi ıssız bir kırdan geçirmek mecburiyetinde kalmış. Fakat yırtıcı hayvanlardan korktuğu için büyük bir ağaca çıkmış. Bakmış ağacın dibinde bir kötürüm tilki yatıyor. Bu tilki acaba ne yer ne içiyor? diye merak etmiş.

Biraz sonra bakmış ki, uzaktan bir aslan geliyor. Ağzında bir ceylan var. Aslan ağacın dibine gelmiş, ceylanı parçalamış, yiyeceği kadarını yemiş, çekilip gitmiş. Arkadan tilki sürüne sürüne

ceylanın yanına varmış, atıkları yiyerek karnını doyurmuş. Ağacın üstündeki adam:

"Ya... demiş, demek ki, kötürüm bir hayvanın bile yiyeceğini Allah ayağına gönderiyor, onu aç bırakmıyor. Öyleyse ben niye böyle çalışıp yoruluyorum. Bundan sonra ben de bir köşeye çekilip bekleyeyim..." Böyle diyerek yolun üzerindeki bir mağaraya çekilmiş. Bir gün, iki gün, üç gün beklemiş. Gelen giden yok. Açlıktan baygın düşüp uyumuş. Rüyasında kendine şöyle denildiğini işitmiş:

"Ey budala adam, ne yatıp duruyorsun, kalk. Vücudun sağlam iken bu miskinlik niye? Niçin kendini sakat tilkinin yerine koyuyorsun? Git aslan gibi ol da avının artığıyla başkaları geçinsin!"

b

ASLANA YEM OLMAMAK

88

Bir Amerikalı işadamı ile bir Japon meslektaşı orman içerisindeki bir otelde düzenlenen bir seminer arasında ormanda dolaşıyorlardı. Duydukları vahşi bir sesle her ikisi de irkildi. Dönüp arkalarına baktıklarında aç bir aslanın üzerlerine doğru koşmaya başladığını gördüler. Her ikisi de hızla oradan kaçmaya başladı. Kaçarken Japon aniden durdu ve yere oturarak çantasından bir şeyler çıkarmaya başladı. Bu sırada Amerikalı yaklaşık 20 metre kadar fark atmıştı.

Japon'un ne yaptığını merak eden Amerikalı geriye dönüp baktığında gözlerine inanamadı. Aç aslan hızla üzerine yaklaşıyor olmasına rağmen, arkadaşı çantasından spor ayakkabılarını çıkarmış ve giyiyordu. Amerikalı "O spor ayakkabılarını giyince aç bir aslandan daha hızlı koşabileceğini mi sanıyorsun!" diye bağırarak kaçmaya devam etti. Spor ayakkabılarını giyen Japon ok gibi yerinden fırlayarak, Amerikalıyı önce yakaladı sonra da geçti. Amerikalı iş ayakkabılarıyla koşarken Japon spor ayakkabılarıyla koştuğu için, Amerikalıya fark atmaya başlamıştı.

Amerikalının gerilerde kaldığını ve aslana yem olmak üzere olduğunu gören Japon. Amerikalıya cevabını verdi: "Evet ben bu spor ayakkabılarımla aç bir aslandan daha hızlı koşamayabilirim ama senden hızlı koşarım."

b

HAYATIN GİZEMİ

Hayatın gizemini ve mutluluğun kaynağını arayan bir genç vardır. Bu genç hayatın gizemini ve mutluluğun kaynağına ulaşmak için bilgilerden yardım ister. Sonunda sorusuna bir kralın cevap vereceğini öğrenerek bilge kralın karşısına çıkar. "Bana hayatın gizemini ve mutluluğun kaynağını anlatır mısınız?" der. Kral kendisine daha sonra yardımcı olabileceğini ve şimdi gidip sarayını dolaşmasını söyler. Gence bir kaşık verir. Kaşığın içerisine de iki damla yağ koyar ve yağı dökmemesini tembihler. Genç gidip sarayı dolaşır ve kendisine söylenen saatte tekrar kralın karşısına gelir. Kral: "Sarayı iyice dolaştın mı?" der. Genç "Evet" der. "Peki" der kral. Gencin elindeki kaşığa bakar, yağ dökülmemiştir. Kral "Sarayımdaki ünlü ipek halıları gördün mü?" der. Genç: "Hayır." der. Kral: "Peki, bahçemi gezdin mi? Çok güzel çiçekler vardı, bahçıvanım onları uzun yıllarda yetiştirdi, onları gördün mü?" diye sorar. Genç: "Hayır." der. Kral: "Ya muhafızları gördün mü? Çok eğitilmiş ve disiplinli bir ordum var." Genç: "Görmedim." der. Kral, tekrar kaşığa yağ damlatır ve "Yeniden sarayı gez." der. "Etrafına iyi bak." demeyi de ihmal etmez.

Genç elinde kaşıkla birlikte tekrar sarayı gezmeye başlar. Sarayın muhteşemliğini görür, şaşkınlıkla tekrar kralın karşısına gelir. Hayretler içinde krala gördüğü bahçeden, ipek halılardan ve sarayın muhteşemliğinden söz eder. Bilge kral: "Peki kaşıktaki yağa bir bakalım." Gencin elindeki kaşıktaki yağ kalmamış, hepsi dökülmüştür. Yağdan eser yoktur. Bilge kral gence: "İşte hayatın

gizemi ve mutluluğunun kaynağı budur. Elindeki iki damla yağ yıtırmeden etrafına bakabilmeyi öğrenmektir." der.

b

DOSTU İHMAL ETMEK

Bilge zatlardan biri, evinde otururken birden kapı çalınır. İnip bakar. Eski tanıdıklarından biri. Fakat Allah rızası için sadaka istemeye gelen bu eski dostu mahcup etmek istemediği için kendisine görünmez. Hemen içeri koşup sandıkta ne geçerse eline, hepsini getirip, kapı aralığında uzatır. Adam dua ederek gittikten sonra o zat hüngür hüngür ağlamaya başlar.

Karısı:

- Verdiklerin gözüne çok göründü, yaptığın cömertliğe pişman oldun da, onun için mi ağlıyorsun? diye sorar.

90 - Hayır! der, aklına gelen yanlış! Ben verdiğim para için değil, uzun zamandan beri görmediğim bir dostumun halini sorup araştırmadığım için, onu dilenmeye zorlanacak duruma getirişime ağlıyorum!..

b

SEVGİNİN İŞBİRLİĞİ

Olay, bundan elli yıl kadar önce, Newyork Limanında geçer.

Rıhtıma bağlı duran bir gemiye binmekte olan yolculardan biri dört yaşındaki çocuğunun elini nasılsa bırakır ve zavallı kızcağız merdivenlerden yuvarlanarak denize düşer. Geminin rıhtımdan bir metre açılması lazım ki çocuk kurtulabilsin. Zamanın azlığı, geminin manevra yapmasını engeller. Rıhtımda bulunan 130 kişinin var gücüyle gemiye dayanması görünen son çaredir. Gücünü sevgiden alan insan kollarına ihtiyaç vardır. Coşkuyla 260 kol ve elin bir araya gelmesiyle maksat bir anda gerçekleşir ve kız da kolayca kurtarılır...

b

İNANÇ VE ÇALIŞMAK

Yıllarca önce Amerika'nın Mississippi Nehri'nde, nehrin bir yakasından ötesine yolcu taşıyarak geçimini sağlayan yaşlı bir kayıkçı, kayığındaki küreklerden birisine "İnanç", diğerine "çalışmak" yazmış. Sebabi sorulduğunda bu güngörmüş kayıkçı:

"Nehri karşıdan karşıya geçmek için her iki küreğe de ihtiyaç var. Çalışmaksızın inanç ve inançsız çalışmak sizi bir dairede döndürür durur. Hayat yoluna tek kürekle çıkmak da nehri tek kürekle geçmeye çalışmaktan farksızdır. Hiçbir yere gidemezsiniz." demiş.

b

HALKIN AĞZINI KAPATMAK

Bir zamanlar Çin'de bilgeliğinin ülkesini bir güneş gibi aydınlattığı, zekası ve zenginliğine kimsenin ulaşamadığı bir hükümdar yaşardı.

Bir gün veziri üzgün bir halde yanına geldi ve "Yüce hükümdarım" dedi. "Siz ülkemizdeki en yüce insansınız, yaşamımızın efendisisiniz. Ülkede yolculuk ederken ne duydum biliyor musunuz? Her yerde insanlar size şükrediyorlardı. Fakat kimi insanlar sizin hakkınızda konuşuyorlar, kararlarınızı eleştiriyorlardı. En güçlüden daha güçlü olan sizin gibi bir hükümdarın ülkesinde, böyle bir başkaldırma nasıl olabilir?"

Hükümdar vezirini gülümseyerek dinledi ve "Krallığımdaki her insan gibi sizler için de ne yaptığımı biliyorsun" dedi. "Yedi ülke benim denetimimde. Benim yönetimimdeki bu ülkeler gelişti ve zenginleşti. Bu yedi ülkedeki insanlar beni adaletimden dolayı seviyor. Tamamen haklısın. Birçok şey yapabilirim. Kentlerimin kapılarını kapatabilirim. Fakat yapamayacağım bir şey var. Halkımın ağzını kapatamam. Asıl önemli olan kimi insanların benim hakkımda kötü şeyler söylemeleri değil, benim onlar için gerçekten iyi olan şeyleri yapmam."

b

BAHÇENİN SIRRI

Nebraska'da yaşlı bir adam yaşardı. Patates ekini için bahçeyi bellemesi gerekiyordu lakin bu çok zor bir işti. Tek oğlu olan David ona yardım edebilirdi fakat o da hapisteydi.

Yaşlı adam oğluna bir mektup yazdı ve derdini izah etti.

Sevgili David,

Patates bahçemi belleymeyeceğimden kendimi çok kötü hissediyorum. Bahçeyi kazmak için oldukça yaşlanmış sayılırım. Burada olsan bütün derdim bitecekti. Biliyorum ki sen bahçeyi benim için hallederdin. Sevgiler, Baban.

Birkaç gün sonra oğlundan bir mektup aldı.

Babacığım,

Babacığım Allah aşkına bahçeyi kazma, ben oraya cesetleri gömmüştüm.

Sevgiler, David

Ertesi gün sabaha karşı 4'te FBI ve yerel polis çıkageldi ve tüm sahayı kazdılar lakin hiçbir cesede rastlamadılar. Yaşlı adamdan özür dileyerek gittiler. Aynı gün yaşlı adam oğlundan bir mektup daha aldı.

Şimdi patatesleri ekebilirsin. Bu şartlarda yapabileceğimin en iyisini yaptım.

b

PÜF NOKTASINI ÖĞRENMEK

Vaktiyle testi ve çanak-çömlek imal edilen kasabalardan birinde, uzun yıllar bu meslekte çalışan bir çırak, kalfa olup artık kendi başına bir dükkan açmayı arzu eder olmuş. Ne yazık ki her defasında ustası ona:

- Sen, demiş, daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun, biraz daha emek vermen gerekiyor.

Ustanın bu sonu gelmez nasihatlerinden sıkılan kalfa, artık dayanamaz ve gidip bir dükkan açar. Açar açmasına da yeni dükkanında güzel güzel yaptığı testiler, küpler, vazolar, sürahiler onca titizliğine ve emeğe rağmen orasından, burasından yarılmaya, yer yer çatlamaya başlar. Kalfa bir türlü bu çatlamaların önüne geçemez. Nihayet ustasına gider ve durumu anlatır. Usta:

- Sana demedim mi evladım, sen bu işin püf noktasını henüz öğrenemedin. Bu sanatın bir püf noktası vardır.

Usta bunun üzerine tezgaha bir miktar çamur koyar ve:

- Haydi geç bakalım tezgahın başına da bir testi çıkar. Ben de sana püf noktasını göstereyim.

Eski çırak ayağıyla merdaneyi döndürüp çamura şekil vermeye başladığında usta önünde dönen çanağa arada sırada "püf!" diye üfleyerek zamanla testiye çatlatacak olan bazı küçük hava kabarcıklarını patlatıp giderir. Böylece çırak da bu sanatın püf denilen noktasını öğrenmiş olur.

b

BERNARD KİM?

Genç baba, küçük oğlunu bebek arabası ile gezdiriyordu. Bebek arabada hiç sakin durmuyor, aşağı inmek için çabalıyor, arabadaki oyuncakları yere atıyor, sonra da babasının onları geri vermesi için sesinin çıktığı kadar bağırıp, ağlıyordu.

Baba, oyuncakları kaldırımdan toplayıp tozlarını sildikten sonra tekrar bebeğe veriyor, ama bebek oyuncakları alır almaz tekrar yere fırlatıyordu. Kim bilir kaçınıcı kez oyuncakları bebeğe veren baba sakin bir sesle söylendi:

"Kendine hakim ol, Bernard!" dedi. "Sessizliği elden bırakma oğlum."

Onları uzaktan izleyen bir kadın, hoşgörüsü nedeni ile babayı kutlama gereği duydu:

"Siz çocuklarla anlaşma sanatını kavramışsınız efendim" dedi.
"Sizi kutlarım."

Kadın arabanın üzerine eğildi ve çocuğun kafasını sevgi dolu dokunuşlarla okşarken, bir yandan da sordu:

"Demek bu tatlı yaramazın adı Bernard, öyle mi?"

Genç adam yüzünde utangaç bir gülümseme ile yanıtladı kadını:

"Hayır efendim" dedi. "Onun adı Andre, Bernard benim adım!"

b

İŞLERİMİZ YANKIMIZDIR

İki kardeş bir dağ yolculuğuna çıkmışlardı. Dağların görünüşü ve ihtişamı iki kardeşi oldukça büyülemişti. Bu güzellikleri ilk defa görmüş küçük kardeşi birden haykırdı:

"Muhteşemmmmmmm!"

Sesi karşıkı dağlarda yankılanıp geri döndü:

"Muhteşemmmmmmm!"

"Sen kimsin?"

Sözü biter bitmez cevap geldi:

"Sen kimsin?"

Kendisiyle dalga geçen birinin olduğunu düşünerek:

"Sen benimle dalga mı geçiyorsun?" dedi.

Cevap aynen kendisine geldi:

"Sen benimle dalga mı geçiyorsun?"

Genç iyice öfkелendi:

"Salak mısın be?"

Cevap yine değişmedi:

"Salak mısın be?"

Bunun üzerine abisine dönüp:

"Neler olduğunu sen anlayabildin mi?" dedi.

Abisi bir yandan tebessüm ediyor, bir yandan da kardeşinin içine düştüğü durumu izliyordu. Ona:

"Bak beni izle" dedi. Sonra dağa yönelip seslendi:

"Güzel gören güzel düşünür." dedi.

Cevap gecikmedi:

"Güzel gören güzel düşünür."

"Yaşamak çok güzel."

"Yaşamak çok güzel."

"Seni çok seviyorum."

"Seni çok seviyorum."

Kardeşi, olanları hayretler içinde seyrediyordu. Ama yine de bir anlam verememişti. Abisine dönerek:

"Olanları bana anlatabilecek misin?" dedi.

İnceden inceye tebessüm eden abisi, kardeşini daha fazla meraklandırmamak için:

"İnsanlar buna 'yankı' derler. Ama o bizim hayatımızın ta kendisidir. Hayatta söylediğin her şey bir gün gelir ve seni bulur. Tıpkı dağa söylediğin sözler gibi. Başkalarından güzel şeyler duymak istiyorsan, kendi kalbini güzel şeylerle doldurmalısın." dedi.

Kardeşi durumu anlamıştı. Ama son söz daha söylenmemişti. Kardeşine dönerek konuşmasını bitirdi:

"Sen hayata ne verdiysen, emin ol ki onu sana geri iade edecektir."

b

**bir dergi okuyun
hayatınız değişsin**

HER AY
ÜCRETSİZ
GÖNDERİLİR

OKUYU KLİMADA ZARFI KULLANILAN KUTUÇUK İLE AYRILAN SİYERLE KUTU

Genç Gelişim

NLP ile
10 günlük
huzur ve dinginlik
programı

Başarı Taktikleri

Liderlik Stratejileri

NLP ve Hipnoz

Yabancı Dil Öğrenme

Vücut Dili

Kişisel İmaj

İş Hayatında Başarı

bilgi için; 0212 252 8 005

www.genccgelisim.com

**zekasını parlatmak
isteyenler için**

Kişisel Gelişim - Zihinlere Kazanık
Yabancı Dil Öğrenim - Zeka & Hafıza - Başarılar

ÖDÜLLÜ BULMACASI İLE ÖZEL TANITIM SAYISI SADECE 1.95

BEYİN GÜCÜ

**Beyin Gücünüzü Ele Geçirmek İçin
13 Akıllı Strateji**

"72'LIK OI MANIN B YÖLÜ Ü ÇOKLU ZEKKA KURAMI"

Başarıya

**8 SÜPER YÖNTEMLE
HAFIZA ŞAMPİYONU OLUN**

Yabancı Dil En Kolay Nasıl Öğrenilir?

Müzik Hıngıncında Zeki Olmanın Yollarını

**8 SÜPER YÖNTEMLE
HAFIZA ŞAMPİYONU OLUN**

bilgi için; 0212 252 8 005 - www.akiskitap.com

**Genç Öğrenci
Süper Hediyeleyeri
Süper Fiyatıyla
Satış Noktalarında**

Genç Öğrenci Süper Hediyeleyeri Süper Fiyatıyla Satış Noktalarında

Genç Öğrenci

**BURCLARA GÖRE ETKİLİ
DERS ÇALIŞMA STRATEJİLERİ**

OKUL YASAMINDA ENERJİNİN ODAKLANMASI: KONSANTRASYON VE DİKKAT

bilgi için; 0212 252 8 005

www.akiskitap.com

**kiraz tadında
kiraz çocuk dergisi**

kiraz@akiskitap.com 0212 252 8 005

ÇIKTI

4 HEDİYE

ZEKKA KÜPÜ

**BEYİN ÇOCUKLAR
GÖZÜMÜZDE SADECE
HEPSİ 1.95**

**Dünyayı
Güldüren
Adam**

**2008
NASRETTİN
HOCA
YILI**

YARISMA

İRON MAN